

GLASILO OBČINE MENGEŠ

ŠTEVILKA 79

januar / prosinec 2001
leto VIII

MENGŠAN

KNJIŽNICA DOMŽALE
LJUBLJANSKA 58
1230 DOMŽALE

OPTIK

Martina Škofic
Ljubljanska 87, Domžale
Telefon: 061 714 006

P.E. MENGEŠ
SLOVENSKA 24
Telefon: 061 738 980

elektroinštalacije:
novogradnje, adaptacije,
preнове
domofoni, video domofoni
avtomatizacija
dvoriščnih, garažnih ... vrat
na daljinsko odpiranje
zapornice
ogrevanje
žlebov, tal, dvorišč, klančin

IZVEDBA je kvalitetna
in v dogovorjenem roku!
PLAČILO na obroke!
GARANCIJA in SERVIS
zagotovljena!

telefon: 01 723 81 67
GSM: 041 683 671

Miroslav BRVAR S.p.

Zavrti 36

1234 Mengeš

TRGOAVTO KOPER

Trgovina BURNIK

Mengeš, Prešernova 3, tel./fax: 061 737 785, mobitel 0609 648 422

Vse za varno vožnjo tudi v letu 2001

Avtoplašči - zimski Sava M+S	15% popust
Avtoplašči - zimski Pneumant M+S	25% popust
Avtoplašči - letni Sava Efecta	18% popust
Avtoplašči - letni Pneumant	25% popust

Snežne verige - Hitromontažne, samozatezne

za osebna, poltovorna, tovorna vozila

Akumulatorji za vsa vozila - osebna in tovorna

Antifriz - koncentrat in razredčeni

Dodatna svetlobna telesaza vsa vozila - meglenke in daljinke - Hella

Prevleke za avtosedeže - podložene in prešite

TRGOVINA ODPRTA OD 8 DO 19 URE, SOBOTA OD 8 DO 12 URE.
OBIŠČITE NAS IN SE SAMI PREPRIČAJTE O PESTRI IN KONKURENČNI PONUDBI!!!!

KAIRO

INŽENIRING d.o.o.

Slovenska cesta 24 • Mengeš
Telefon: 01-7230 986, 7230 987

URADNE URE: PON-PET: 9.00-12.00, 16.00-18.00, SOB 9.00-12.00

Nova stanovanjsko-poslovna soseka v Dragomlju

V neposredni bližini Ljublane, v naravi in ob bodoči novi OŠ Dragomelj načrtujemo grad. stan. so-
 seske. Začetek v aprilu 2000. Na voljo bodo vrstne stan. hiše, zgrajene do podaljšane III. grad. faze,
 posl. prostori in stanovanja. Za vse inf. se ogledate v naši pisarni.

Prodamo:

- V Šmarci pri Kamniku zazid. parcelo 2300 m², kot nadomestno gradnjo za posl. prostore.
- V Mostah pri Komendi zazid. parcelo 3800 m², z lokacijskim dovoljenjem za posl. dejavnost.
- Na Dobenu zazid. parcelo površine 936 m² z urejenim dostopom.
- V Presejeh pri Radomljah stan. hišo, staro 20 let, na parceli 550 m².
- V Šmarci pri Kamniku stan. hišo z gostinskimi lokalom (tudi kuhinja) v kletnih prost. z velikim vrtom.
- V Nožicah, na obrobju, v mimem okolju in na sončni legi, stan. hišo v III. gr. fazi na parceli 760 m².
- Vinje - Dolsko, več stan. hiš, zgrajenih do III. grad. faze, lepo in mimo okolje na perc. do 700 m²; voda, elektrika do hiše, objekti že zavedeni v katastru; pridobljena hišna št., cena po enoti 20.000.000,00 SIT. (kupec provizije ne plača).
- Zg. Jarše pri Domžalah - novo stan. hišo v podaljšani III. gr. fazi na parceli 550 m².
- Radomlje - Volčji potok - enoto dvojčka s površino (p+m) 136 m², na parceli 280 m², zgrajeno na ključ; cena ugodna.
- V Dravljah - enote stan. trojčka v podaljšani III. gr. fazi, s površino posameznih enot od 274 m² do 284 m² in zemljišče od 210 m² do 285 m².
- Ljubljana - Rudnik - vrstno stan. hišo, 139 m² neto stan. površine s pripadajočim dvoriščem, atrijem in parkirnim prostorom.
- Ljubljana - Drenov grič - vrstno stan. hišo (p+m) v tretji grad. fazi z vsemi komun. vodi na hiši.
- Kamnik, 36 m², enoinpolsobno stan. v stan. hiši; pripad. garaža, del podstrešja, pripad. del v kleti in samost. garaža.
- Kamnik - Duplica - posl. prost., 56 m², v dveh etažah, nov, ugodna cena.
- Radomlje - posl. prost. (friz. salon, možno tudi stanov...) skupno 50 m² s prip. zemlj. 64 m², ugodno.

Oddamo:

- V Mengšu gostinski lokal in obratovanje; obvezen odkup inventarja.
- V Mengšu neizdelan lokal 25 m² v pritličju in 25 m² skladišča v kleti. Namembnost za vse dejavnos-
 ti. Vložek v dokončanje lokala se poračunava z najemnino.

Kupimo:

- Za znanega kupca (petčlanska družina) samostojno stanovanjsko hišo na mirni lokaciji.

Drage bralke, spoštovani bralci!

Za nami je okroglo leto 2000, ki je minilo v znamenju številnih obletnic. V Mengšu smo se spomnili vsaj dveh velikih mož (Jelovška in Merčuna), na državnem nivoju pa smo počastili Prešerna na več načinov, med drugim tudi s televizijsko nadaljevanko.

Ob spremljanju televizijskih programov je v moja ušesa večkrat udarila informacija, da množično sežiganje fosilnih goriv segreva ozračje in v zvezi s tem je že mogoče govoriti o klimatskih spremembah. In res, zima spet mineva brez snega, ponekod je že decembra pognalo spomladansko cvetje in ljudje, ki čez dan hodijo v zimskih plaščih, se zdijo skoraj smešni (zapisano 10.01.2001).

Množica avtomobilov, ki vsak dan postopoma, a vztrajno spreminjajo ta svet, je nekaj, kar se zdi, da ni mogoče spremeniti. Ostaja mi le skrit občutek krivde, ko tudi sam sedem za volan...

Za tolažbo spet vzamem v roke Prešernove Poezije in ob branju zaznavam njegovo veselje in grenkobo. "Vreména bodo Kranjcem se zjasnile..." Je bil Prešeren profet optimizma ali pa je pisal o vremenu le zato, ker je to najvarnejša tema?

Urednik

Foto: PETER ŠKRLEP

ŽUPANOV UVODNIK 4

OBČINSKA UPRAVA 4

OBČINSKI SVET 6

POKOPALIŠČE Mengeš 7

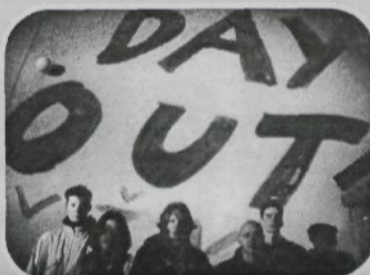
113 POLICIJA 11

PODJETNIŠTVO 11

DRUŠTVA 11

VELIK požar v Jablah 14

day out 18

KULTURA 19

ŽUPNIJA MENGEŠ 19

NAŠA ŠOLA 20

ŠPORT 21

ŽIVLJENJE V OBČINI 22

VAŠA POŠTA 24

KMETIJSTVO IN
EKOLOGIJA 25

ZDRAVJE IN LEPOTA 29

MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

- » Glasilo ureja uredniški odbor:
Matjaž Koncila - odg. urednik
(041 661 517, e-mail: matjaz.koncila@siol.net),
Alojzij Janežič, Mateja Jemec, Ana Jernejčič,
Terezija Potočar - Korošec, Tatjana Sivec Strmšek,
Majda Trobec
- » Odgovorna urednica Uradnega vestnika:
Irena Podboršek, tel. (01) 7247 106
- » Tehnična urednica in oblikovanje:
Sabina Kompare, tel. (01) 723 0 903
- » Lektoriranje: Lili Epih
- » Realizacija:
Nagelj d.o.o.
GRAFIČNI STUDIO HERLE
tel. & fax: (01) 721 30 74
- » Izdaja:
Občinski svet Občine Mengeš. Mengšan izhaja
v nakladi 2600 izvodov. Prejemajo ga vsa gos-
podinjstva v občini Mengeš brezplačno na dom.
- » Distribucija: Primož Kržan, tel. 7237 296

PRISPEVKE z disketami (zapis v Wordu, shranjene kot "samo tekst/text only"), rokopise, fotografije, oglase ter drugo gradivo za naslednjo številko Mengšana lahko pošljete na naslov: Slovenska c. 30, 1234 Mengeš ali oddate osebno v sprejemni pisarni Občine Mengeš med uradnimi urami, najkasneje do **10. februarja**.

Drage občanke, spoštovani občani!

Triindvajseti uvodnik pišem v Novem, Tretjem tisočletju. Vsaj za silvestrovo smo imeli zimo, žal le v obliki mraza. Upam, da ste srečno in zadovoljno preživeli vsa decembrska praznovanja, predvsem pa, da ste uspešno opravili vse, kar ste nameravali in da imate dovolj ciljev in želja, da Vam v prihodnje ne bo dolgčas.

Vabim Vas da se udeležite sooblikovanja proračuna Občine Mengeš ali se vsaj spoznate z njegovo vsebino (posebno vabilo je v nadaljevanju). Iz usmeritev in iz samih postavk boste lahko v resničnosti spoznali zadeve, ki so v fazi načrtovanja, izvedbe in prihodnjih načrtov in celo želja. Sam se ne ustrašim prevelikih načrtov in ambicij, ker je to najmočnejše gonilo napredka. Seveda pa se iz

proračuna ne vidi vsa kompleksnost zatečenih problemov in odloženih zadev iz preteklosti, s katerimi se soočamo. Tudi sistemskih in normativnih.

Ponovno vabim vse zainteresirane na seje sveta občine Mengeš (vabila so objavljena na oglasni deski). Zaradi proslave na predvečer kulturnega praznika bo zanimiva proračunska seja sveta 14. februarja. Sam proračun pa se bo sprejemal predvidoma 7. marca. Javna razprava o proračunu poteka vse do obravnave osnutka 14. februarja oz. do končne priprave (20. februar) za predvideno sprejemanje predloga proračuna (7. marec).

Mnogi sprašujejo, koliko in komu je občina namenila denar namesto pisnih in drugih čestitk. Štirim družinam, ki sta jih usklajeno predlagali Karitas in Rdeči križ, smo namenili 120.000 SIT v obliki bonov za hrano in obleke. Imen družin brez njihovega pristanka ne moremo objaviti in žal tej radovednosti ne moremo ustreči.

Za čestitke, dobre želje in vzpodbude se vsem zelo zahvaljujem. Za sodelovanje v preteklem letu se posebej zahvaljujem tistim posameznikom, ki so na lastno pobudo in brez kakršnega koli plačila prišli, poklicali in posredovali koristne in zanimive pobude in predloge. In to za dobro vse občine.

Prav lep pozdrav!

Tomaž Štebe

VPRAŠANJE:

Spoštovani gospod župan!

Že večkrat sem na Upravno enoto poklicala in povprašala za kabelsko TV. Odgovori so bili zelo različni - da že izbirajo ponudnika, da se mora položiti napeljava itd. Nazadnje sem poklicala 29.11.2000 in govorila z gospodom Urbancem, ki mi je svetoval, naj stopim v stik z Vami in zato Vam danes tudi pišem.

Menim, da je danes, v času, ko je včerajšnja tehnika že zastarela in ko ima že vsaka vas kabelsko TV, res sramotno, da je v Mengšu, ki je poznan po vsej Sloveniji, še ni. Že res, da je kanalizacija, vodovod, ceste s pločniki, semaforji, javna razsvetljava..., življenjskega pomena, kar pač kabelska TV ni, vendar bi vseeno lahko začeli razmišljati o napeljavi le-te. Predlagam, da se za kraj Mengeš izvede anketa in ugotovi, koliko je interesentov in potem na podlagi znane številke uresniči to idejo.

Upam, da moj predlog ne bo romal v koš in da bom lahko odgovor oziroma mnenje Občine Mengeš prebrala v Mengšanju, ki ga sicer vedno prelistam in preberem, kar me pač zanima.

Hvala in lep pozdrav.

Marjeta Bistan

ODGOVOR:

Spoštovana gospa Bistan, na Vaše vprašanje o načrtih uvedbe "kabelske TV" je moj odgovor naslednji: V načrtu imamo izgradnjo informacijskega omrežja sočasno z obnovo vodovoda in izgradnjo plinovodnega omrežja. In odvisno od ulice tudi kanalizacije, javne razsvetljave, elektro omrežja in ločene kanalizacije za padavinske odpadne vode. Predvidoma bomo najprej gradili tam, kjer je najbolj potrebno in kjer je največja poselitev. Pridobiti moramo še izvajalca - po vsej verjetnosti koncesionarja, ki pa bo moral izbrati ustrezno tehnologijo omrežja in komunikacije.

Prav izbor tehnologije je usoden za uporabnost omrežja ne le za "kabelsko televizijo in radio" temveč za pravo informacijsko omrežje: multimedia, internetne inteligentne (e)storitve, skupne baze in aplikacije, ter klasična "telefonija" za primerno ceno. Glede na svoje poznavanje in nekaj grenkih izkušenj zaradi naglice in hitrega zaslužkarstva ter nerealnega tržnega ocenjevanja v Sloveniji bi bil previden in bi hitel počasi - kljub temu da sem odločen zagovornik informacijske družbe - v praksi in predvsem na tržnih osnovah, ki jo omogoča pravzaprav le ostra in prava konkurenca.

mag. Tomaž Štebe, dipl.ing., župan

Novotisočletno voščilo in želje

Na pravem začetku tretjega tisočletja oz. 21. stoletja

Spoštovani! Tisočletje je dober mejnik za leto voščilo, res dobre želje in še trdnjše sklepe! Novo tisočletje naj nam bo vzpodbuda za spremembe v življenju; v sebi, družini, med sosedmi, prijatelji in sodelavci. V tem tisočletju bo znanost še bolj napredovala in z njo vse človeštvo. Kaj pa bomo s tem napredkom naredili zase, za skupnost in za naravo, pa je odvisno od nas. Kaj bo z nami, našimi odnosi in našo naravo, torej ne bo odvisno od napredka znanosti, temveč od nas samih.

Želim Vam in sebi:

- da bi bili vsi boljši, da bi širili mir in delali dobro
- da bi vsi vzpostavili ali obdržali svoj notranji mir in ravnotežje v duši in telesu ter ga širili navzven,
- da bi bili zadovoljni pri delu,
- da bi znali potrpeti, odpustiti in razumeti in da bi bili deležni potrpljenja, odpustčanja in razumevanja,
- da bi dajali in bili deležni ljubezni, ljubezni, ljubezni,....

Na začetku novega tisočletja Vam v imenu Občine Mengeš in v svojem imenu želim izpolnitev vseh Vaših osebnih želja, pričakovanj in sklepov! Želim Vam izpolnitev želja in pričakovanj tistih, ki jih imate radi, imajo radi oni Vas, tistih, ki jih spoštujete ali oni spoštujejo Vas! Želim Vam razumevanja in spoštovanja vseh, s katerimi pošteno, odkrito in lepo sodelujete!

Zdravo, srečno in uspešno leto 2001!

Na lepa srečanja, z lepimi ljudmi, v lepi naravi! Z ljubeznijo!

Tomaž Štebe

IZHODIŠČA in PREDLOGI PRORAČUNA 2001 JAVNA RAZPRAVA

Podobno kot proračuna za leti 1999 in 2000 tudi letos predstavljamo sprejeta izhodišča in delovne predloge proračuna za leto 2001 po posameznih naseljih občine Mengeš. Pričakujem in želim, da soočimo predlagane zadeve z Vašimi pogledi, mnenji in seveda kritično oceno dosedanjega dela in stanja. Upravi in meni bodo Vaša mnenja v pomoč za sestavo proračuna in nadaljnje ukrepanje in delo za boljšo izpolnitev Vaših pričakovanj.

Javna razprava poteka vse do končne obdelave gradiva -
zadnji predvideni rok je 24. februar 2001.

Predlog proračuna za I. obravnavo (osnutek) bo posredovan svetu občine 1. februarja za sejo sveta dne 14. februarja 2001 s pričetkom ob 18.00 uri. Pripombe in predlogi so dobrodošli vse do 20.02.2001, ko se zaključuje priprava končnega predloga proračuna 2001 (za predvideno II. obravnavo na svetu dne 7. marca 2001).

Vsak delovni ponedeljek popoldan od 15.00 do 18.00 ste vabljeni na osebni pogovor k meni (pokličite gospo Marto Kuret, da se dogovorite za obisk).

Upam in Vas prosim na koristno razpravo in izmenjavo pogledov kako čim uspešneje rešiti zatečene probleme in napredovati v dobro urejeno občino. Vabljeni k posredovanju predlogov in mnenj!

mag. Tomaž Štebe, dipl. ing., župan

FOTOGRAFIJA MESECA:

**Kljub napisom s prošnjami in obvestili
župana in župnika o odlaganju smeti na urejenih mestih
se nekateri ne morejo odreči svojih (slabih) navad:**

koristne informacije

Uradne ure Občine Mengeš:

PON. od 8.00 do 11.00 in od 12.00 do 15.00,
SRE. od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 17.00,
PET. od 8.00 do 13.00 (malica od 11.00 do 11.30)

TELEFONSKE ŠTEVILKE:

723 70 81

723 70 81 / 724 71 00
Splošne zadeve, tajništvo

724 71 09 / 724 71 04

Investicije, komunala, prostor, lokacije,
zemljišča

724 71 05 / 723 03 10

Vzdrževanje, nadzorstvo

724 71 07

Sociala, vzgoja, zavodi, društva

724 71 06

Svet, organi občine, splošne zadeve

724 71 03 / 724 71 08

Knjigovodstvo, finance

724 71 01 Župan

041 912550 BORIS KAVČIČ

(vzdrževanje, nadzorstvo)

INFORMACIJA O ODDAJI PAPIRJA V ZABOJNIK PRI OBČINI

Občina Mengeš je med Kulturnim domom in poslovno stavbo, na lokaciji Slovenska c. 28, postavila kontejnerje za ločeno zbiranje odpadkov.

Občani lahko oddajo papir, steklo,
karton vsako sredo popoldne
od 15.00 do 17.00 ure
in ob petkih od 9.00 do 11.00 ure.

ODDAJA PAPIRJA V "PAPIRNICI KOLIČEVO"

Star papir lahko oddate tudi v "Papirnici Količevo", in sicer vsako drugo soboto v mesecu od 8. do 12. ure.

Cena za oddan papir je 8 SIT/kg.

OBČINA MENGEŠ
in GLASBENA ŠOLA

VABITA

na osrednjo

kulturno-glasbeno

prireditev

ob Kulturnem prazniku

v sredo, 07. februarja 2001, ob 19. uri

v Kulturnem domu Mengeš.

V programu bodo sodelovali:

- učenci glasbene šole
- trobilni kvartet
- godalni orkester
- pihalni orkester
- pevska zbor
- Črički in Domžalčki
- tolkalni ansambel
- in učitelji- kot pevci in instrumenalisti

Program bo povezoval
g. Niko Robavs.

OBČINSKI SVET

UDELEŽBA ČLANOV OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ NA SEJAH OBČINSKEGA SVETA V LETU 2000

Na podlagi 13. člena Poslovnika Občinskega sveta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 5/99) v glasilu Mengšan enkrat letno objavimo podatke o udeležbi članov občinskega sveta na sejah občinskega sveta.

V letu 2000 je bilo 11 rednih sej katere so se 5 krat zaključile v nadaljevanju.

Posamezni člani so se sej občinskega sveta udeleževali sledeče:

Ime in priimek	Prisotnost	Opravičena odsotnost	Neopravičena odsotnost
Peter Gubanc	16	0	0
Viljem Marjan Hribar	16	0	0
Janez Per	10	6	0
Ludvik Prelovšek	11	4	1
Jože Rožman	12	2	2
Roman Kalušnik	15	1	0
Robert Ručigaj	12	4	0
Alojz Miklavčič	16	0	0
Andrej Škrlep	15	1	0
Branko Lipar	13	3	0
Jožica Komatar	16	0	0
Franc Rojc	16	0	0
Mirjan Trampuž	14	1	1
Kostja Modec	16	0	0
Mateja Jemec	15	1	0
Marko Jerič	13	3	0
Franc Hribar	13	3	0
Franc Jerič	11	4	1
Zlata Zebec	11	5	0

PRODAJALNA OBUTVE **TIMOLA** MENGEŠ

HRIBARJEVA 7, tel. 7230-745

OBJAVLJA POSEZONSKO ZNIŽANJE
OBUTVE

40% - 50%

ZNIŽANJE TRAJA OD 4. 1. - 3. 2. 2001

Znižane cene bodo ostale tudi po zaključku znižanja.

Delovni čas: pon. - pet. 10^h - 19^h, sobota 9^h - 12^h

JAVNA RAZGRNITEV SPREMEMB UREDITVENEGA NAČRTA M5 - POKOPALIŠČE MENGEŠ

Ureditveno območje M5 je sestavljen iz naslednjih sklopov:

Sklop obstoječih stavb Trdinovega trga; nepozidani del območja kot rezervat za kapelo;
obstoječe pokopališče; novi del pokopališča; območje mrliških vežic in območje obstoječih parkirišč.

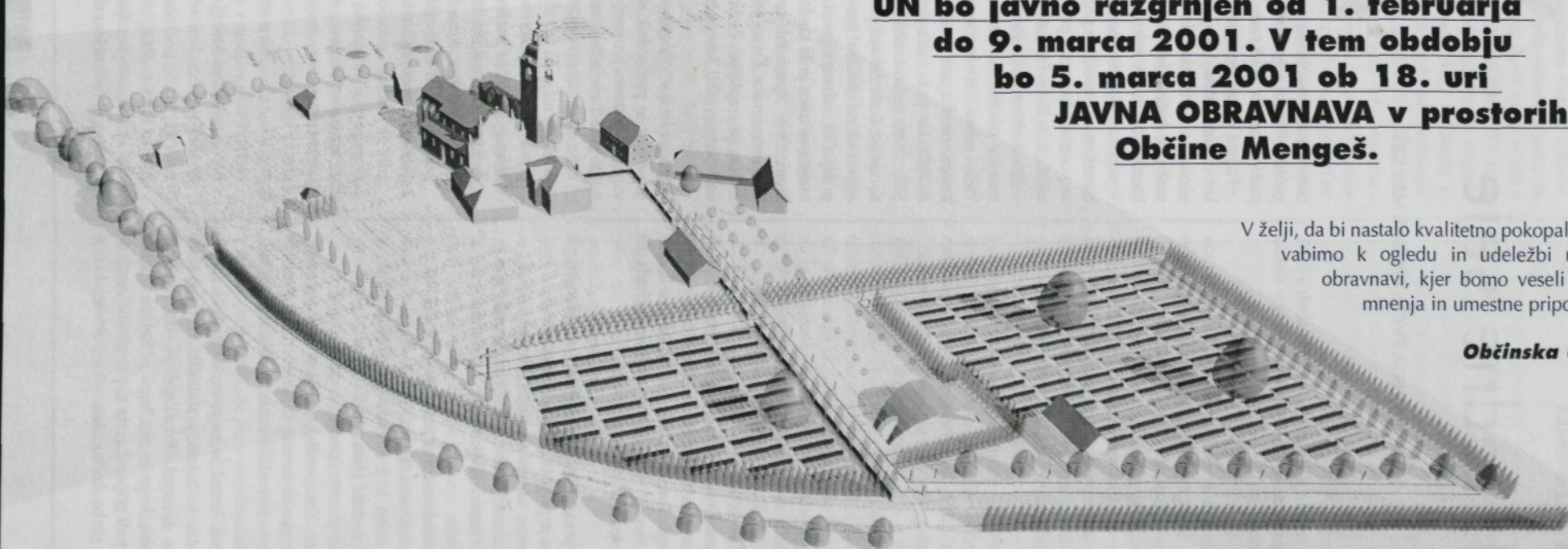
Ureditveni načrt mengeškega pokopališča je v postopku sprememb, ki obsegajo: spremembo razdelitve in razporeditve posameznih območij za različne načine pokopov in spremembo lokacije kapele.

Občinska uprava je zadovoljna, da je družba LOCUS d.o.o. v doglednem času delo korektno opravila. Na zadnji seji občinskega sveta v lanskem letu je bilo predstavljeno avtorsko delo arhitektov Roka Benda in Mihe Skoka, ki tankočutno obravnava mejne pogoje območja in uvaja prilagodljiv sistem pokopov. Širitev mengeškega pokopališča bo potekala ob Pšati proti vežicam, in v sklepni fazi južno od njih. Posegi v obstoječe so predvsem na način uskladitev in ureditev okolja z obstoječimi prostorskimi kvalitetai. Različni mejni pogoji ob stiku z naseljem in športnim parkom se rešujejo z ozelenitvami in drevoredi. Ob vstopih bodo mesta za vodo in ločeno zbiranje odpadkov. Pokopališče bo osvetljeno z nizko ambientalno razsvetljavo tal, ob glavnih poteh bodo klopce za počitek. Najprej bodo potrebne intervencije na starem pokopališču in vzpostavitev pogojev za žarne pokope in urejeno širitev novega pokopališča.

UN bo javno razgrnjen od 1. februarja
do 9. marca 2001. V tem obdobju
bo 5. marca 2001 ob 18. uri
JAVNA OBRAVNAVA v prostorih
Občine Mengeš.

V želji, da bi nastalo kvalitetno pokopališče, Vas vabimo k ogledu in udeležbi na javni obravnavi, kjer bomo veseli vsakega mnenja in umestne pripombe.

Občinska uprava

POVZETEK ZAPISNIKA

21. redne seje

OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ

Seja je bila sklicana 6. 12. 2000 ob 18.15 uri v prostorih Gasilsko-godbenega doma Mengeš.

Po glasovanju o spremembah dnevnega reda in sprejemanju zapisnika je župan Tomaž Štebe predlagal sprejem sklepa o odobritvi 300.000 SIT finančne pomoči iz rezerve kot pomoč Občine Mengeš pri odpravi posledic zemeljskega plazu v krajevni skupnosti Log pod Mangartom. Razprave ni bilo, predlagani sklep pa je podprlo vseh 14 prisotnih svetnikov.

Tretja točka "Predlog sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin planskih aktov Občine Mengeš (l. obravnava) in seznanitev z osnutkom lokacijskega načrta za glavno cesto Želodnik - Mengeš z obvoznico Mengeš" je potekala kot osrednja problemska točka 21. seje sveta OM. Uvodoma je župan Tomaž Štebe predlagal, da se pri tej točki obravnava gradivo, ki ga je občinska uprava pripravila kot stališča in pripombe, ki jih je Občina posredovala Ministrstvu za okolje in prostor. Rok za oddajo pripomb je bil 14. december 2000.

V strokovni predstavitvi gradiv sta kot predstavnika predlagatelj, sestavljalec gradiv sodelovala Tomaž Blaž iz LUZ in Alenka Kumer iz Ministrstva za okolje in prostor - Urada za prostorsko planiranje.

Prvi je razpravljal Martin Rahten - predstavnik Leka, ki je predstavil tri sklope pripomb:

- prometno varnostni sklop (350 parkirišč za osebne avtomobile in ustrezen prostor, kjer bodo raztovarjali kamione z nevarnimi snovmi),
- sklop nadomestitev porušenih objektov in infrastrukture Leka, in
- tretji sklop, ki je naveden že v predpogojih, da se namreč Leku zazidalni načrt zaradi izgradnje ceste "podre" in ga ni mogoče izvajati. Zato predlagajo, da se v okviru te lokacijske obravnave in sprememb prostorskih aktov na nov način uredi parcelizacija parcel, ki ostanejo.

Župan Tomaž Štebe je ugotovil, da ta zadnja pripomba ni zajeta v stališčih in pripombah Občine Mengeš. Predlagal je, da se doda pripomba, ki jo je predlagal g. Rahten. Zapiše naj se tudi pripomba, da naj se glavna cesta ne trasira preko komunalne infrastrukture, ker je

potem vzdrževanje te infrastrukture onemogočeno. Ponovi naj se tudi pripomba, da je treba parkirni prostor Leka nadomestiti.

France Hribar je najprej podprl zahteve Leka, ker ni samo stvar Leka, ampak je interes širše okolice in Mengša, da se zavarujemo pred možnimi katastrofalnimi izlitji nevarnih snovi. Ureditev teh zadev mora zahtevati občinski svet. V pripombah je potrebno upoštevati še pripombo odbora za okolje in prostor, ki je izpadla: da se povezovalna cesta prestavi nad stanovanjski hiši Bele in Stele. France Hribar je nadaljeval, da v zahtevah za predlagano krožišče pri Topolah manjka zahteva za cestni krak proti Topolam. Vaški odbor Topole meni, da je krožišče na koncu predlagane trase opravičljivo tudi s stališča, ker je tu velik promet tovornih vozil v SCT. Če tu ne bo krožišča, se bo ves promet iz Kamniške ceste odvijal preko Mengša. Dodaten argument za obrazložitev predloga za ukinitev priključka obvoznice iz Zadružniške oz. Maistrove ulice je še ta, da ne potrebujemo razbremenitve Slovenske ceste. To funkcijo bo imela obvoznica. Če se priključek obvoznice tu izvede, je vprašljivo, če bo še lahko ostala hiša na Maistrovi ulici, ker ne bo imela več vhoda.

Srečko Hribar - predstavnik odbora za okolje in prostor in predsednik sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je povedal sledeče:

1. Objekta Stele in Bele se nahajata na takem kraju, da se lahko v primeru, da bo trasa potekala nižje od teh objektov, vključujejo v promet samo z motornimi vozili, pešci in kolesarji pa ne bi imeli ustreznega urejenega dostopa. Zato naj poteka trasa severno nad tema objektoma, da se šibki udeleženci v prometu lahko varno vključujejo v promet.
 2. Krožišče Topole naj bi imelo 5 krakov: prvi krak za lokalno cesto Topole, drugi krak za povezavo na Gorenjsko cesto, tretji krak je povezava na Drnovo z možnostjo kasnejše spremembe namembnosti in dva kraka glavne ceste.
 3. Prečkanje obvoznice na Jarški cesti: tu je predvideno zavijanje v desno zaradi pomembnosti povezave Mengša z Jaršami. Ker je to križišče preblizu krožišču, bi bilo tu treba narediti podvoz pod obvoznico.
- Alenka Kumer - MOP UPP je izrazila občutek, da se želi s spremembami plana spremeniti namembnost tudi nekim drugim površinam. Žal

to ni mogoče. Planiranje prostora je občinska zadeva. Republika izjemoma lahko pripravi načrte za te infrastrukturne objekte, če so državnega pomena. Država je omejena izključno na zadeve v zvezi s cesto, ker sicer posega v občinske pristojnosti. Sprememba plana, predlagana s strani MOP UPP se nanaša izključno na spremembe v lokacijskem načrtu v zvezi s cesto. Druge naloge ostajajo Občini. Občina bo potem, ko bo ta načrt sprejet, morala še marsikaj narediti, tudi svoj urbanizem bo morala prilagoditi novim razmeram. Vendar je to stvar nekega drugega postopka. Dobrodošlo pa je, če Občina s tem čim prej prične.

France Hribar je ponovno poudaril glede predlaganega krožišča Topole, da je bil pri tehtanju predlogov eden od pomembnih argumentov tudi rešitev problema avtobusne postaje v Topolah. V primeru, da bi bilo krožišče nižje - pri uvozu v industrijsko cono, problem ne bi bil rešen. Že sedaj je težko priti čez cesto, zato bi bilo potrebno v primeru, da ne bi bilo krožišča, urediti za pešce nadhod ali podhod.

Martin Rahten je kot predstavnik Leka izrazil prepričanje, da je urejanje prostora stvar države in lokalne skupnosti, ne pa industrije. Prostorske akte je treba prirediti novonastalim razmeram. Občinski svet ne more dopustiti, da neka procedura ovira urejanje zadev za naprej. Pripraviti je treba tehnični dokument v enem kosu, potem pa naj država naredi tisto kar je v njeni pristojnosti, občina pa tisto, kar je v njeni pristojnosti. Župan Tomaž Štebe je vprašal, če se lahko zahteve Leka vključijo v zahteve občine? Alenka Kumer je odgovorila, da ne. Če pride v končni fazi od tega, da bi te dokumente sprejemal Državni zbor, bo sprejemal samo cesto. Prav pa je, da se istočasno pripravljajo tudi občinski dokumenti, saj bo zaradi te ceste treba v Mengšu marsikaj drugače urediti. Začeti je treba s strokovnim delom na tem področju.

Urad za prostorsko planiranje bo občini Mengeš pri vseh teh spremembah in dopolnitvah poskušal pomagati. Večkrat so težave, ko občina ne more potrditi svojih planov na Vladi in takrat lahko Urad za prostorsko planiranje pospeši postopke.

Roman Kalušnik je v razpravi povedal, da v gradivu natančno piše, kakšen je postopek za sprejemanje lokacijskega načrta. Njemu osebno se zdi postopek zelo hiter. Trasa povezovalne ceste je dolga. Za Mengeš je predvsem zanimiva trasa od Preserij do Topol. Na področju Preserij je realno pričakovati težave. Kalušnik je prosil za terminski potek izgradnje te ceste - kdaj je realno pričakovati kakšna dela v naravi?

Aleš Arhar iz DARSa je povedal, da so v lokacijskem načrtu predvidene tri etape:

I. etapa od Želodnika do Škrjančevega

II. etapa od Škrjančevega do Leka

III. etapa od Leka do priključka na obstoječo glavno cesto, vključno z obvoznico Mengeš.

Vsako od teh etap je možno graditi posebej. Finančno pa je zagata. Nacionalni program izgradnje avtocest za celotno povezavo Želodnik - Vodice z obvoznico Mengeš predvideva finančna sredstva v višini 1,5 milijard SIT. Po današnjih izračunih pa je potrebno 5,5 milijard SIT. Torej je mogoče v okviru rebalansa nacionalnega programa vključno s tolerancami izvesti samo eno izmed etap, ki pa še ni določena. Rokovno je glede na rebalans že zamuda za leto ali dve. Glede terminskega plana se pričakuje sprejem uredbe v poletju 2001. Sledijo pripravljala dela, izdelava projektne dokumentacije, premoženjsko - pravne zadeve in druga dela, ki bodo potekala tudi še 2002. Sama izgradnja naj bi bila v letu 2003. Razliko bo treba pokriti eventualno z rebalansom novega nacionalnega programa izgradnje avtocest oz. s sofinanciranjem lokalnih skupnosti oz. konkretno Občine Mengeš. Realno je, da je ena od prvih etap tudi izgradnja obvoznice Mengeš in izvedba priključka na M - 10.

Kostja Modec je prav tako opozoril na potrebo po ureditvi krožišča Topole, kjer je tudi povezava za Koseze in Vodice in za industrijsko cono. Po sedaj predlagani ureditvi bi morali številni tovornjaki s prikolicami iz bodoče industrijske cone in SCT po Gorenjski in do Hidrometala ter nazaj levo in nato desno in nazaj v Mengeš. To bi pomenilo, da bi ves ta tovorni promet potekal skozi Mengeš. Gospe Kumer je postavil vprašanje v zvezi z veljavnostjo sprejetega odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Domžale za obdobje 1986 - 2000, dopolnjenega 1988 in prostorskih sestavin družbenega plana Občine Domžale za obdobje 1986 - 2000, za območje Občine Mengeš, dopolnitev 1999 in dopolnitev 2000, ki je imel vsa soglasja s strani pristojnih republiških organov. Občinski svet Občine Mengeš je ta dokument razveljavil in šel delat novega. Dokument je bil razveljavljen v nič, ustrezno korigiran, nima pa potrebnih soglasij ministrstev. Dokument je bil sprejet, vendar so mu priloženi dokumenti od prej. Zanj je veljavnost teh dokumentov sporna. Alenka Kumer je menila, da če je sprejet in objavljen, je dokument veljaven, če pa je zakonit, je drugo vprašanje. Alojz Miklavčič je za lažje razumevanje problematike pojasnil, da je bilo nekaj neusklajenosti občinskega plana z obveznimi republiškimi izhodišči, zato je bil plan razveljavljen in spravljen v "nulto stanje". Vendar s tem, ko je bilo to razveljavljeno, do časa, ko je država začela sprejemati lokacijski načrt, ni bilo izgubljenega nič časa, ker bo sedaj sprejet občinski družbeni plan kot posledica uredbe. Janez Per je opozoril, da je Občina Mengeš sprejela prostorski plan proti koncu njegovega mandata župana. V planu je bila obvoznica in drugo. Na Ustavno sodišče je bila dana samo pritožba podjetja Filc v neki

drugi zadevi, ki jo je Ustavno sodišče reševalo posebej. Glede ceste ni bilo nobenega spora. In sedaj sta zamujeni dve leti. Povrh vsega je bilo v letu 1999 rezervirano 400 milijonov SIT za to cesto in obvoznico, sedaj tega denarja verjetno ni več, kar je velika škoda. Alojz Miklavčič je odgovoril, da tudi če plana ne bi nič spreminjali in bi ostal, bi šele danes sprejemali ta lokacijski načrt. Druga stvar pa je, če je na državnem nivoju obstajal denar, s katerim bi pospešili lokacijski načrt. Vendar je treba izvedbeni akt sprejeti na ta družbeni plan. Ponavadi se sprejema takrat, ko je neka finančna konstrukcija, ne ve pa ali je bila ta pred dvema letoma ali lani. Župan Tomaž Štebe je zatrdil, da je bil postopek, ki ga je uporabila Občina Mengeš nezakonit in ni bil v skladu s postopkom, s katerim, s katerim se odloča o varianti in ni bila uporabljena pravilna dokumentacija, ko se je odločalo o spremembah prostorskih planskih aktov. Alenka Kumer je povedala, da se pri sprejemanju sprememb plana v bistvu prevzema zadnje stanje na tem področju v občini. Vprašala je, v čem je problem - da cesta ni v planu ali da je. Trenutno je irelevantno, ali je cesta bila v planu ali ne, ker se s strani države vedno predlaga tudi sprememba prostorskega plana občine, ker nikoli nobena cesta ni povsem natančno določena v veljavnih prostorskih planih. S proceduralnega vidika torej to vprašanje sploh ni pomembno. Mogoče je pomembno z moralnega vidika. Janez Per je nadaljeval, da je bil sprejet prostorski plan, v katerem je bila predvidena obvoznica in povezovalna cesta. Sedaj čez dve leti pa je ponovno ista stvar v obravnavi. Prostorski plan je vseboval vse o čemer je zdaj govora - rešen je bil problem Leka itd. Vprašal je, če je bil tisti program veljaven? Alenka Kumer je pojasnila, da je bil sprejeti plan veljaven. Če ga je Občina razveljavila, sedaj ni več veljaven.

Ob zaključku razprave je župan Tomaž Štebe povzel dodatna stališča in pripombe iz te razprave.

- Pod I/1.1. pri prometno - tehničnih pripombah in stališčih se doda še predlog, da se vključi možnost trasiranja severnega dela odseka nad Beletom in Steletom do krožišča Topole. (Rešen mora biti problem prometa od servisa Debevc do lokalne ceste v Topole.)
- Pri okoljevarstvenih pogojih je bil predlog, da se zahteva za zaščito podtalnice uporabi PHB folije.
- Problematika nadomestila parkirnega prostora Leka za takšno število vozil, ki tam dejansko parkirajo.
- Problematika umika glavne ceste zaradi križanja trase glavne ceste s komunalno infrastrukturo (kolektor).
- Da se upošteva predlog Leka v zvezi z uporabo nadvoza, ki je projektiran za normalen uvoz in izvoz v Lek.

SKLEPI:

1. Občinski svet Občine Mengeš je v prvi obravnavi sprejel predlog sprememb in dopolnitev odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Domžale za obdobje 1986 - 2000, dopolnjenega 1988 in prostorskih sestavin družbenega plana Občine Domžale za obdobje 1986 - 2000, za območje Občine Mengeš, dopolnitev 1999 (Odlok št. 105 - 9/2 z dne 13. 10. 1999, Ur. v. št. 7/99 in dopolnitev 2000 (Odlok št. 146 - 12/2 z dne 9. 2. 2000, Ur. v. št. 1/2000) v delu, ki ga opredeljuje osnutek lokacijskega načrta za glavno cesto Želodnik - Mengeš - Vodice na odseku Želodnik - Mengeš z obvoznico Mengeš, skupaj s pripombami, ki so v prilogi tega sklepa.
2. Občinski svet Občine Mengeš sprejema na znanje osnutek lokacijskega načrta za glavno cesto Želodnik - Mengeš - Vodice na odseku Želodnik - Mengeš z obvoznico Mengeš in nanj sprejema pripombe in stališča z obrazložitvami, ki so v prilogi tega sklepa z dodatnimi stališči in pripombami, ki so bile povedane v razpravi in jih je župan povzel.
3. Občinski svet Občine Mengeš pooblašča občinsko upravo, da v imenu Občine Mengeš pripravi še druga stališča in pripombe, ki jih ugotovi do konca javne razgrnitve ali pridobi s strani tistih, ki naj bi te pripombe posredovali.

Pri peti točki je razpravljal Peter Gubanc, ki je želel dodatno obrazložitev, zakaj ni realiziran sklep št. 155-13/2 o reviziji finančnega poslovanja Občine Mengeš v letu 1999, saj je dobil vtis, da se občinska uprava zavestno izmika realizaciji tega sklepa.

Župan Tomaž Štebe je pojasnil, da mora nadzorni odbor pooblastiti občinsko upravo za realizacijo tega sklepa. Zaenkrat občinska uprava nima pooblastila za izvedbo tega sklepa, pridobila pa je informativne ponudbe. Citiral je sklep: "Občinski svet Občine Mengeš je sprejel sklep, naj Nadzorni odbor Občine Mengeš pridobi revizijsko hišo, ki bo opravila pregled knjigovodstva in finančnega poslovanja Občine Mengeš v letu 1999". Jožica Komatar je menila, da bi morala občinska uprava že na osnovi sklepa občinskega sveta dati javni razpis za izbor revizorja. Franc Hribar je ugotovil, da je podlaga za to nalogo občinske uprave v 3. alineji 45. člena statuta Občine Mengeš. Peter Gubanc pa je menil, da mora tehnični del postopka narediti občinska uprava, nadzorni odbor pa bo sodeloval pri izboru izvajalca. Občinska uprava mora v Uradnem listu objaviti razpis za revizijsko hišo, ki bo opravila revizijo, ker gre za več kot 3 milijone SIT. Sledila je točka pobude in vprašanja članov sveta. Seja je bila zaključena ob 21. uri.

POVZETEK ZAPISNIKA

22. redne seje

OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ

Seja je bila sklicana 20. 12. 2000 ob 18. uri v prostorih Gasilsko godbenega doma Mengeš

Pred pričetkom seje sta se predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Mengeš Jože Žargi in poveljnik g. Šimenc članom občinskega sveta Občine Mengeš in županu Občine Mengeš v imenu PGD Mengeš zahvalila za finančna sredstva iz proračuna Občine Mengeš v letu 2000 za nabavo novega gasilskega avtomobila in izrekla novoletno voščilo.

Po krajši razpravi je bil sprejet dnevni red.

Prva točka se je nanašala na Odlok o spremembah Odloka o ureditvenem načrtu M5 pokopališče Mengeš (I. obravnava).

Po uvodnem pojasnilu župana Tomaža Štebe ta so nastopili: Majda Zupanič iz Locusa d.o.o., Rok Benda in Miha Skok, ki sta predlagane rešitve zelo podrobno obrazložila in grafično prikazala z računalniško podporo. Sprejet je bil predlog, da se načrt javno razgrne za 45 dni.

Ob zaključku razprave sta bila sprejeta sledeča sklepa:

1. Občinski svet Občine Mengeš sprejema Odlok o spremembah Odloka o ureditvenem načrtu M5 pokopališče Mengeš v prvi obravnavi.
2. Občinski svet Občine Mengeš sprejema sklep, da se Odlok o spremembah Odloka o ureditvenem načrtu M5 pokopališče Mengeš javno razgrne. Javna razgrnitev traja od 1. 2. do 9. 3. 2001. Javna obravnava se opravi v ponedeljek, 5. 3. 2001. Sklep o javni razgrnitvi se objavi v Uradnem vestniku Občine Mengeš.

Točka 2: Sklep o delnem povečanju cene čiščenja odpadnih komunalnih in padavinskih voda. Uvodno obrazložitev je dala direktorica CCN Olga Burica, ki je v poslovanju podjetja ugotovila izgubo. Po krajši razpravi sta bila sprejeta sledeča sklepa:

1. Občinski svet Občine Mengeš je sklenil, da se s 1. 1. 2001 cena čiščenja odpadnih komunalnih in padavinskih voda in cena čiščenja tehnoloških odpadnih voda poveča na 53,7 SIT /m³.
2. Sklep o povečanju cene se objavi na ustrezen način.

Točka 3: Sklep o določitvi cene zbiranja, odvoza in deponiranja odpadkov

Uvodno obrazložitev sta dala župan Tomaž Štebe in direktor JKP Prodink d.o.o. Marko

Fatur. Franc Rojc pa je v imenu odbora za finance povedal, da so tudi na odboru zadevo obravnavali ob prisotnosti direktorja JKP Prodink, ki jim je dal ustrezna pojasnila. Kljub obilici vprašanj je odbor na koncu sprejel sklep, da predlaga občinskemu svetu, da sprejme predlagano povečanje cen za odvoz komunalnih odpadkov.

Po krajši razpravi je bil sprejet sledeč sklep: Občinski svet Občine Mengeš določa, da s 1. 2. 2001 znaša cena:

- zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov za gospodinjstva	524,18 sit/m ³
- deponiranja komunalnih odpadkov za gospodinjstva	651,10 sit/m ³
- zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov za industrijo	1.950,00 sit/m ³
- deponiranja komunalnih odpadkov za industrijo	2.000,61 sit/m ³

Točka 4: Sklep o izdaji soglasja za povišanje cen oskrbe s pitno vodo

Franc Rojc je v imenu odbora za finance povedal, da se odbor strinja s povišano ceno, ki se uveljavi s 1. 2. 2001. Kostja Modec pa je v imenu odbora za okolje in prostor soglašal s predlaganim povišanjem cen oskrbe s pitno vodo od 1. 2. 2001. V razpravi pa je Franca Hribarja zanimalo, kakšen program sanacije vodovodnega omrežja lahko ponudi JKP Prodink v naslednjem kratkoročnem in dolgoročnem obdobju z ozirom na predlagano visoko povečanje vodarine, ki naj bi zagotovilo sredstva amortizacije infrastrukturnih objektov za obnovo teh objektov.

Direktor JKP Prodink d.o.o. Marko Fatur je pojasnil, da stroški vzdrževanja starih vodomerov doslej niso bili vračunani v vodarino in se zato vodomeri v Občini Mengeš niso vzdrževali. Eden od stroškov je tudi amortizacija infrastrukture, ki je odvisna od vrednosti objektov v posamezni občini. Če je bil del objektov že amortiziran, je ta strošek vedno manjši. V Občini Mengeš je ta amortizacija 13 milijonov letno. S temi sredstvi ni mogoče dosti narediti, zato je uvedena dodatna taksa. Prodink je pripravljen pripraviti program za uporabo sredstev amortizacije, vendar glede tega še ni bilo dogovora. Lani so bila zato neporabljena sredstva amortizacije infrastrukture nakazana v občinski proračun. Zato je treba vprašanje glede uporabe sredstev nasloviti na Občino Mengeš, ki je ta sredstva dobila v občinski proračun.

Ob koncu razprave je bil izglasovan sklep: Občinski svet Občine Mengeš daje soglasje k povečanju cene vodarine v Občini Mengeš od 1. 2. 2001 dalje za gospodinjstva na 93,08 sit za m³ in za industrijo na 147,96 sit za m³.

Točka 5: Odlok o prispevkih za priklop na vodovodno in kanalizacijsko omrežje (II. obravnava)

Sklep: Občinski svet Občine Mengeš sprejema Odlok o povračilih za priklop na vodovodno in kanalizacijsko omrežje.

Točka 6: Odlok o ureditvi cestnega prometa na območju Občine Mengeš (I. obravnava)

Sklep: Občinski svet Občine Mengeš sprejema v prvi obravnavi predlog Odloka o ureditvi cestnega prometa na območju Občine Mengeš.

Točka 7: Odlok o komunalnih prispevkih (II. obravnava)

Sklep ni bil sprejet. Župan Tomaž Štebe je umaknil predlog odloka o komunalnih prispevkih v Občini Mengeš iz druge obravnave in obvestil Občinski svet, da bo za naslednjo sejo odlok ponovno pripravljen za drugo obravnavo.

Točka 8: Sklep o določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča.

Sklep: Občinski svet Občine Mengeš sprejema sklep o povišanju vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2001 s tem, da se 1. člen sklepa spremeni tako, da glasi: "Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2001 naj se poveča v skladu z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin v Republiki Sloveniji za leto 2000 na ceno 0,21 sit."

Točka 9: Sklep o določitvi vrednosti točke za izračun komunalne takse

Sklep: občinski svet Občine Mengeš sprejema sklep o višini vrednosti točke za izračun komunalne takse.

Točka 10: Sklep o določitvi gradbene cene na področju Občine Mengeš za leto 2000.

Sklep: Občinski svet Občine Mengeš sprejema sklep o določitvi gradbene cene na področju Občine Mengeš za leto 2001.

Točka 11: Sklep o spremembi programa priprave izdelave zazidalnega načrta za območje M 28/2 Mengeš.

Sklep: Občinski svet Občine Mengeš je sklenil, da se spremeni program priprave izdelave zazidalnega načrta za območje z oznako M28/2 v Mengšu, in sicer v IV. poglavju, 6. člen, 2. odstavek, objavljen v Uradnem vestniku Občine Mengeš št. 3/2000 z dne 21. 4. 2000 tako, da pravilno glasi:

"Pobudnik, organizator, naročnik in plačnik izdelave zazidalnega načrta za območje M28/2 v Mengšu je Obrtna gradbena in trgovska zadruga Zora Domžale."

Zapisnik povzel: M.K.

Kronika dogodkov za mesec december 2000

na območju občine Mengeš

Policisti PP Domžale v mesecu decembru 2000 beležijo naslednje varnostne pojave:

Prometna varnost

Obravnavanih je bilo 10 prometnih nesreč, pri katerih je v 7 primerih nastala materialna škoda, v 3 nesrečah pa so se udeleženci lahko telesno poškodovali. Vzroki prometnih nesreč so:

- nepravilni premiki z vozilom - 3x
- neustrezna razdalja med vozili - 3x
- neprilagojena hitrost - 2x
- nepravilno prehitovanje - 1x
- nepravilno prečkanje ceste - 1x

Prometne nesreče s pobegom - 2x

Javna varnost

Policisti so opravili 2 intervenciji zaradi kršitve javnega reda in miru, in sicer enega v zasebnih prostorih in enega v gostinskem lokalu. V zasebnem prostoru so intervenirali zaradi kršitve javnega reda in miru, v gostinskem lokalu pa zaradi kršitve Uredbe o varstvu pred hrupom v naravnem in življenjskem okolju.

Kriminaliteta

Policisti so obravnavali 21 kaznivih dejanj, med njimi:

- vlomi v hiše, stanovanja, kleti - 7x
- vlomi v lokale, trgovine, gradbene kontejnerje - 7x
- tatvine - 3x
- vlom v vozilo - 1x
- omogočanje uživanja prepovedanih drog - 7x
- poškodovanje tuje stvari - 1x

Policisti so skupaj s kriminalistično policijo obravnavali tudi požar na kozolcu v Jablah, kjer je bilo z ogledom kraja dejanja in zbiranjem obvestil ugotovljeno, da gre za požig in osumljencem so že na sledi.

Nasvet:

Zaradi povečanja števila vlomov v osebna vozila policisti ponovno opozarjajo, naj vozniki, ko vozilo zapustijo, vozilo zaklenejo, oblačila, torbice in druge predmete pa shranijo in jih ne puščajo na vidnih mestih v vozilu, saj se storilci tovrstnih dejanj odločajo za vlome na podlagi predhodnega ogleda notranjosti vozila. Prav tako naj vozniki vozilo, z vgrajenim avtoradiem s snemljivo ploščo, to odstranijo in spravijo, ko vozilo zapustijo.

Prav tako na območju PP Domžale narašča število vlomov v stanovanja, stanovanjske hiše in kleti stanovanjskih objektov, zato policisti naprošajo, da pojav sumljivih oseb sporočajo na PP Domžale.

Policisti naprošajo vse, ki bi kar koli vedeli o nerazrešenih primerih, naj informacije sporočijo na PP Domžale - tel. št. 7241-218 ali na anonimni brezplačni telefon 080 1200.

Policisti PP Domžale

SVETI MIKLAVŽ NA OBISKU

Sveti Miklavž obiskuje le pridne otroke, za poredne pa poskrbi parkelj, no pa še pri pridnih malce pogleda, če njihove želje le niso prevelike v primerjavi z njihovimi dobrimi deli.

Ravno zaradi dobrih del sta sv. Miklavž ter sv. Anton, ki vodita vso evidenco (vsa dobra in slaba dela so zapisana v knjigah; mladina bi rekla, kaj pa računalnik) obiskala tudi servis Debevc, kjer sta našla še gospoda Miho Debevca ter se mu v svojem in v imenu Karitas zahvalila za pomoč, ki jo je tudi letos ponudil. Seveda sta mu izročila darilo, glede na dobra dela voščila praznike ter odšla obdarovat še nekatere pridne otroke.

DJD

Foto: Peter Škrlep

KULTURNO DRUŠTVO FRANCA JELOVŠKA MENGEŠ

Prešernov večer

Na večer 4. decembra 2000 smo se z našimi prisihi pripetimi nageljčki zbrali v prostorih Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš, v Galeriji klet, in počastili dvestoto obletnico rojstva slovenskega pesnika Franceta Prešerna.

Večer je z doživeto recitacijo Prešernovih pesmi oblikovala Mojca Volkar, študentka slovenskega jezika in književnosti in primerjalne književnosti. Ob tem nam je na izredno jasn način predstavila posamezne trenutke pesnikovega življenja, ki so bili odločilni za to, da je ustvaril toliko čudovitih del, ki so slovenski jezik in s tem slovenski narod povzdignili na raven drugih evropskih kultur. Mnogo teh pesmi je bilo v zadnjem času uglasbenih in nekaj sta nam jih predstavila sopranistka profesorica Nataša Stopar in pianist profesor Tomaž Pirnat.

V uvodnem govoru je predsednik društva gospod Janez Škrlep spomnil še na to, da v letošnjem letu poteka tristo let od rojstva Franca Jelovška in dvesto let od

rojstva škofa Antona Martina Slomška, ki ob Prešernu povzdiguje in povezuje Slovence še dandanes.

Katarina Marin

KULTURNO DRUŠTVO FRANCA JELOVŠKA MENGEŠ

Foto: Peter Škrlep

ROKE - PODOBE ŽIVLJENJA

Srečanje

besedilo Simona Koščak
priredba in glasba Luka Markež

Srečanje se zgodi,
kadar se sončni žarek vate zaleti,
čisto narahlo,
da ne veš,
ali je res
ali se ti le zdi.

Srečanje je,
kadar se srečata dva mravljinca,
čeprav v najvišji poletni travi,
med rožami in med vodami,
in ju ne vidi niti sonce nad nami.

Srečanje se zgodi,
kadar metuljček ti na nos prileti.
Takrat zadržiš dih
in si želiš,
da ne bi prav zdaj neolikano čihnil.

Srečanje je,
kadar se med oblaki srečujejo jate ptic
in zaplešejo na melodijo vetra
brez prič
in brez zavetja.

Srečanje se zgodi,
ko veter navihan ti lase razmrši.
Takrat si kot krošnje dreves,
ki vrše,
ki pojejo pesmi,
ki govore.

Srečanje je,
kadar splezaš na visoko goro,
ko stopiš na prste
in dvigneš roke,
ko srečaš modrino,
ki te poje.

Srečanje je,
kadar se jaz sreča s ti.
Takrat si delita čas
in gresta v korak,
čisto narahlo a čisto zares.

Kulturno društvo Franca Jelovška Mengeš je v letošnji jeseni pripravilo še eno razstavo v Galeriji klet. Tokrat sta svoje črno bele fotografije predstavila dva mlada umetnika - Barbara Ogrič iz Čekovnika pri Idriji je študentka Akademije za likovno umetnost v Ljubljani, Luka Markež s Koroške Bele (nad Jesenicami) pa je absolvent umetnostne zgodovine in sociologije kulture na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Svoji deli nas želita opozoriti na naše lastno življenje: na otroštvo, zrelo obdobje in starost - in prav tako tudi želita, da bi si ogledali razstavo. V svojih fotografijah nas spomnita na srečanje z življenjem in na prvo spoznavanje sveta, nato na obdobje, ko uvidimo, da je življenje še vse kaj drugega kot brezskrbni dnevi in na koncu nas opomnita na pripravo na smrt.

Ob odprtju razstave 7. decembra 2000 sta v skladu s svojim delom zapela tri pesmi: Srečanje, Semaforji življenja in Kapljica vode (Barbara Ogrič mezzosopran, Luka Markež kitara, besedila Simona Koščak, Luka Markež in Janez Menart), ki so nas povedle v pravo vzdušje te razstave. Kot vse kaže, še ni vse izpeto, mladi umetniki nam imajo še veliko povedati.

Semaforji življenja

besedilo Janez Menart
glasba Luka Markež

Iz raja otroštva, z nalitim bencinom,
Z izključenim števcem poti in hitrosti,
Ob kamnih bežečih spominov mladosti,
V predmestje življenja, z nezmanjšanim plinom;

Vse ožje cestišče, razmišljena glava
In prvo križišče in stoj! semaforji,
Strah, zdrznjena misel, podplat na zavori
In smerni kazalec in nižja prestava;

S križišča v križišče in s ceste na cesto,
Na levo, na desno, počasi, hitreje
In sonce slepeče, ki greje in greje,
In v moro napora razlezeno mesto;

Hrumenje motorjev, parkirni prostori,
Obvezne smeri in možgani na vzvodih
In trudne roke in drget na prehodih
In, kakor zaspane oči, semaforji;

Še zarja na steklu, še mrak brez obetov,
Megla na asfaltu, še lučka, ki kaže
Poslednji bencin, in že ost žarometov,
ki tiplje po poti do mirne garaže.

Kapljica vode

besedilo in glasba Luka Markež

Nem pogled
Kot mrzel je stisk pesti
Ket truden šepet,
Ki v meni doni.
Prazna dlan
Kot tistih nekaj let,
Ko vse se dobi
In vse izgubi.

Kakor kapljica vode
Plešeš po mojih licih,
Kakor frnikula med drobnimi prsti
Tolažiš me,
Kakor zrela pomaranča sredi Antarktike
Greješ me!

Reven up
Vname se kot papir,
Svetlo zagori
In že ga več ni.
Lesk v očeh,
Utrinek nebesnih cest,
Ki se utopi,
Ki se razgubi.

Kakor kapljica vode
Plešeš po mojih licih,
Kakor frnikula med drobnimi prsti
Tolažiš me,
Kakor zrela pomaranča sredi Antarktike
Greješ me!

Čisto sam
Jočeš v dan teman,
Kot golo drevo,
Ki hoče v nebo.
Vsi ljudje,
Čisto vse stvari
Ujele so misli,
Ki zdaj jih več ni.

Ana Sitar

KULTURNO DRUŠTVO FRANCA JELOVŠKA MENGEŠ

Foto: Peter Škrlep

MIKLAVŽEVANJE

v Kulturnem društvu Franca Jelovška Mengeš

Skoraj tretjino članstva (52), predvsem najmlajših, se je zbralo na predvečer godu sv. Miklavža v društvenih prostorih, v Galeriji klet.

Skupaj smo pripravili dobro večerjico in ob klepetu, poslušanju glasbe, igranju in petju pričakali Miklavža s spremstvom. Parkeljni kar nekako niso prišli do izraza. Dobrodošlico Miklavžu je ob spremljavi Anje Kosec na klaviaturah zaigrala Neža Skok na violino. Miklavž je pohvalil delo društva, vzpodbujal mlade člane in vse skupaj skromno obdaroval.

Veseli njegovih daril smo ob njegovem odhodu tudi mi pohiteli domov, da pripravimo vse potrebno za Miklavžev nočni obisk. Miklavž je skromen in na skrivaj prinaša svoje darove in s tem tudi nam daje zgled dobrodelnosti.

Kako dobro smo se počutili, ker smo pomagali prejšnje dni pripraviti kar šeststo daril za miklavževanje! Ker pa jih je nekaj ostalo, jih je prav na Miklavžev dan Miklavž odpeljal našim prijateljem v INCE v Pristavo. Njihova sreča je tudi naša sreča, to čutimo in smo veseli.

Janez Škrlep

Sv. Miklavž:
simbol dobrote in darežljivosti
v Mengšu

"Prihajam, da v vaših nemirnih srcih obudim dobroto in darežljivost. Prihajam zaradi vseh in ne le zaradi nekaterih. Takrat, ko zahrepenite po tem, da bi bili pozorni do drugih, ko vam dobrota polni srce, ko ste darežljivi in ko tudi skromen dar s hvaležnostjo sprejmete, takrat vas je prešinil moj duh - obiskal vas je sv. Miklavž."

Velika dvorana kulturnega doma v Mengšu je bila 4. decembra 2000 ob 17. uri premajhna. Več kot petsto otrok do sedmega leta starosti in še več kot toliko staršev je napolnilo kulturni dom. Kratka, skrbno pripravljena pravljica igra je pripravila mlada srca na Miklavžev prihod.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Foto: Peter Škrlep

Prišel je v spremstvu angelov, ki mu pri njegovem poslanstvu pomagajo. Skozi dvorano si je počasi utrl pot na oder, kamor je po nagovoru povabil otroke, da jih obdaruje. Skoraj vsakega je kaj povprašal in ga s priljaznostjo očaral. Sem in tja pa se je zgodilo, da se je z bolečino v srcu ozrl v oči, ki ga niso prepoznale.

Pred Miklavžovo dobroto so se umaknili parkeljni, umaknil se je kosmati zlobnež z rdečim trizobom, umaknilo se je ragljajoče spremstvo, ki je na brezdušen način nameravalo razvrednotiti lepoto pristnega doživetja.

Otroci s starši ali s starejšimi bratci in sestricami so se poslovili od Miklavža, ki jih je obdaril. Gledal sem jih, ko so odhajali: v eni roki so držali darilo, z drugo roko pa svojo mamico ali očka, ali pa se stiskali v njihova naročja, vsi pa smo ponesli praznik darežljivosti v svoje domove.

Hvala Ti sv. Miklavž, da si k dobroti nagovoril ljudi, ki vodijo Občino Mengeš, hvala tudi članom Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš, ki so tvoji prijatelji in ki že vrsto let skrbijo za Tvoj prihod. Posebna zahvala pa letos velja Kulturnemu društvu Groblje, ki je oblikovalo kulturni program in pospremlilo Miklavža iz Grobelj v Mengeš.

Janez Škrlep

Foto: Peter Škrlep, na sliki: J. Jelovšek

GASILSKA ZVEZA MENGEŠ

VELIK POŽAR V JABLAH

V nedeljo, 24.12.2000 okoli 23.20 ure, je zagorelo na kozolcu dvojniku, ki je last Kmetijsko poizkusnega centra iz Jabelj, Grajska pot 1. V kozolcu v izmeri 30,70 x 9,80 m se je v tem času nahajalo okrog 500 m³ balirane slame, del kozolca pa je bil prirejen v bokse z globokim nastilom za mlado živino, kjer je bilo v času izbruha požara 49 glav mlade govedi črno-bele pasme.

Ogenj se je zaradi lahko gorljivih materialov (slama, les) bliskovito razširil na celoten objekt in ogrozil živino, vendar se jih je 43 uspelo rešiti iz ognjenega objema s preskakovanjem ograde, 6 krav pa je ostalo v ogradi in jih tudi gasilci, kljub hitremu prihodu na kraj požara, niso mogli rešiti. Zato so se nemudoma spopadli z ognjem in ga v dobrih 20 minutah uspeli lokalizirati. Nato je bilo potrebno iz kozolca odstraniti slamo, ki se je vedno znova vžigala, zato je bilo potrebno sproti gašenje v objektu in zunanji deponiji, kamor se je slama odlagala. Delo na požarišču, ki so ga opravljali gasilci iz Loke, Mengša, Topol, Trzina in delavci centra, je trajalo vse do 08.00 ure zjutraj, ko so se gasilski oddelki vrnili v orodišče, razen loških gasilcev, ki so po zaključku gasilske straže pomagali delavcem centra pri zbiranju živine, ki se je razkropila na območju Loke, v kasnejših dneh pa so gasilci občine Mengeš sodelovali pri iskanju pogrešanih krav na območju Šinkovega Turna, zadnja krava pa je bila ujeta 29. decembra na območju Topol.

V začetni fazi gašenja so priskočili na pomoč še gasilci iz Centra požarne varnosti Helios in gasilci prostovoljnih društev Domžale, Stob-Depala vas, Študa, Ihan, Jarše-Rodica, Radomlje in Homec, tako da je bilo skupaj z gasilci iz Mengša, Loke, Topol in Trzina v akcijo vključenih 22 vozil s 108 gasilci. V pripravljenosti v orodišču pa sta bili še enoti Vira in Studenca.

Materialna škoda na objektu in živini po nestrokovni oceni znaša okoli 9 milijonov SIT, ki je kljub hitremu in uspešnemu posredovanju gasilci niso mogli ublažiti, saj je šlo za objekt na prostem, kjer je neomejena možnost dotoka kisika, ki je pospeševal gorenje lahko gorljivih snovi, kot sta slama in les. Vzrok požara zaenkrat ostaja nepojasnen, izključuje pa se samovžig slame ali napaka na električni napeljavi, ker v objektu ni bila nameščena. Tako ostaja najbolj možna domneva, da je požar zanetilo pirotehnično sredstvo zaradi neprevidne uporabe, kar je zelo drago opozorilo tistim, ki ne upoštevajo navodil proizvajalca in zakonskih predpisov in z neprimerno uporabo ogrožajo ljudi in njihovo premoženje.

Gasilci se želimo zahvaliti prizadevnim delavcem Kmetijsko poizkusnega centra Jable, ki so vseskozi sodelovali pri delu na požarišču, še posebej se zahvaljujemo za izkazano podporo pri oskrbi z napitki in prehrano.

Janez
Koncilijs

Božično jutro je kazalo po požaru žalostno podobo. Omagane živali so se napajale v koritu.

GASILSKA ZVEZA MENGEŠ

ZAHVALA

V petek, 13.10.2000 v dopoldanskih urah je na Prešernovi cesti v Mengšu prišlo do prometne nesreče, v kateri se je voznik huje telesno poškodoval, na vozilu pa je nastala večja materialna škoda.

Do nesreče je prišlo zaradi nenadne slabosti voznika, ki je prostovoljni gasilec in je v nočnem času sodeloval pri gašenju požara na Šolski ulici v Mengšu. Zaradi svojega humanega prepričanja pomagati bližnjemu v nesreči in obveznosti, ki jo je čutil do delodajalca, je z nočne akcije zjutraj odšel v službo, pri tem pa ga je med delovnim časom doletela neljuba nesreča, ki je zahtevala od njega ne samo trpljenje bolečin za posledicami poškodbe, ampak tudi materialno odgovornost.

Pri urejanju zadeve mu je takoj priskočila na pomoč njegova stanovska organizacija, saj je posledica za gasilca nastala zaradi njegovega nesebičnega dela v gasilski akciji, pomoč pa je s sredstvi solidarnosti nudila tudi Občina Mengeš. V reševanje pa sta se za omilitev nastalih stroškov vključila tudi njegov delodajalec AVTO DEBEVC d.o.o. Mengeš, Gorenjska c. 13 in AVTO-KLEPARSTVO-LIČARSTVO Franc Smole s.p. iz Komende, Glavarjeva c. 14. Na pobudo gospoda Franca Debevca sta visoke stroške popravila znižala samo na ceno materialnih stroškov, kar predstavlja 2/3 znižanja predvidenega predračunskega zneska.

Gasilci se zavedamo pomena te humane geste, saj je zaradi dela v neugodnih gospodarskih razmerah težko nuditi pomoč v obliki donacij, od katerih pa so zelo odvisni pogoji za dobro opravljanje gasilske službe. Zato se za izkazano pobudo, s katero so zmanjšani naši izdatni stroški, iskreno zahvaljujemo in želimo podjetjema AVTO DEBEVC in AVTO-KLEPARSTVO-LIČARSTVO Franc Smole uspešno poslovanje tudi v bodoče, kakor tudi dobro sodelovanje z gasilsko organizacijo. Prav tako pa se zahvaljujemo Občini Mengeš in županu Tomažu Štebetu za razumevanje ob reševanju nastale situacije.

Hvala z gasilskim pozdravom Na pomoč!

Gasilci

Taborniške novice

Letno gledališče Mengeš nekoč.

Konec je božičnih in novoletnih praznikov in začelo se je novo leto, za katero upamo, da bo uspešno in veselo.

In kaj smo taborniki počeli v decembru? Imeli smo tradicionalno čajanko, na kateri smo se zelo zabavali, pili slaček čaj, obiskal pa nas je tudi božiček, ki nas je obdaroval. Na vodovih sestankih smo izdelovali razne okraske in voščilnice.

In kaj nas čaka v prihodnosti? Imeli bomo slavnostni 20. občni zbor v OŠ Mengeš s fotorazstavo, starejši bomo šli na zimovanje na Veliko planino, obeta se tudi rodov izlet proti Notranjski in pa zimoranjje 2001.

Kaj je Zimoranjje 2001? Ker smo se letos odločili, da ne organiziramo zimovanja za osnovnošolce zaradi majhne udeležbe v prejšnjih letih, bomo to nadomestili z Zimoranjjem. Potekalo pa bo nekako takole. Med zimskimi počitnicami bomo taborniki organizirali več delavnic, katerih se bo lahko udeležil vsak osnovnošolec. Delavnice bodo predstavljale predvsem taborniške tematike, vendar na zelo sproščen in zabaven način. Vse to se bo dogajalo v Letnem gledališču Mengeš in okolici. Informacije o Zimoranjju bodo v taborniški omarici in na OŠ Mengeš. Če nam bo vreme naklonjeno, bomo v letnem gledališču pripravili drsališče, na katerem bo možno tudi drsanje pod reflektorji. Naj vas še opozorim, da smo že začeli s planiranjem letnega taborjenja, ki bo od 5. do 12. avgusta, najverjetneje v Bohinju. Upamo, da bo letos več taborečih (predvsem osnovnošolcev), saj je s tem taborjenje bolj zanimivo in pestro.

Vabljeni so tudi netaborniki. Okvirna cena za tabornike je 16.000,00 SIT, za nečlane dražja za članarino (+3.500,00 SIT), možni pa so še popusti. Cena za osem dni aktivnih, dobro organiziranih in vodenih počitnic, vsekakor ni visoka. Več informacij dobite v Taborniški omarici ali na naši strani na internetu. Konec marca bo izšel tudi razpis in s tem tudi prijavnice. To pa je tudi vse, kar sem za prvo številko Mengšana v letu 2001 pripravil tabornik-propagandist Brane.

Z naravo k boljšemu človeku!

Urban Baloh

Letno gledališče Mengeš danes

Mengeški godbeniki so tako kot vsako leto na novoletni dan zaigrali novoletno voščilnico.

NOVOLETNI KONCERT MENGEŠKE GODBE IN

PODELITEV PRIZNANJ TURISTIČNEGA DRUŠTVA

Nov program in odličen koncert

Mengeška godba je v petek, 22. decembra 2000, v Kulturnem domu v Mengšu pripravila tradicionalni novoletni koncert, na katerega vsako leto privabijo množico svojih najzvestejših domačih poslušalcev. Tudi letos se je v dvorani zbralo precej poslušalcev, čeprav bi kakšnega še lahko stisnili v dvorano. Letošnji novoletni koncert se je od drugih razlikoval predvsem po tem, da so godbeniki, s kapelnikom Primožem Koscem na čelu, pripravili za poslušalce povsem nov program, ki ga pred domačim občinstvom še niso izvajali.

Primož Kosec je oblikoval program, v katerem je združena tako klasična kot zabavna glasba, vse pa oblikujejo celoto, ki poslušalca navduši, saj se lahko sprehodi od baleta Labodjega jezera preko črnih duhovnih, rockerja Erica Claptona in skladb iz Bondovih filmov do šopka domačih in seveda obvezne koračnice Johanna Straussa mlajšega Radetzky - Marsch, ki je postala že del železnega repertoarja povsod po svetu.

Posebno pozornost velja nameniti tudi samostojni tolkalski točki. Mladi varovanci profesorja tolkal Alojza Pirnata so namreč izvedli skladbo Summon the spirits in se kot tolkalska sekcija prvič samostojno predstavili na novoletnem koncertu. Kapelnik Primož Kosec je poudaril, da toliko vrst tolkal v Mengeški godbi doslej še ni nikoli igralo. Z mladimi godbeniki je zaigral tudi profesor Pirnat in poslušalci so mlade nagradili z dolgim ploskanjem, po tistem pa celo pričakovali, da bodo točko na koncu ponovili.

Pa se bo prilika za to gotovo našla, še več, po koncu koncerta so najbolj vneti mlajši poslušalci celo poskusili zaigrati, tako da mladih talentov ne bo zmanjkalo. Na koncertu so godbeniki predstavili svoje celoletno delo, gostovanja in pa samostojno zgoščenko, ki je izšla v lanskem poletju in o kateri smo v Mengšanu že pisali.

Ob koncu se je predsednik Mengeške godbe Franc Žun še zahvalil sponzorju Občini Mengeš za pomoč pri izvedbi koncerta, vsem godbenikom za njihovo prizadevnost in pomoč, da so lahko pripravili takšno prireditev, najbolj vestni godbeniki (tisti, ki skoraj nikoli niso manjkali na vajah) pa so dobili posebna priznanja, prav tako pa je priznanje dobilo mengeško turistično društvo.

Soorganizatorji prireditve in podeljevalci turističnih priznanj

Kot je v navadi, vsako leto na novoletnem koncertu Turistično društvo Mengeš podeli posebna turistična priznanja za najlepše urejene hiše, domačije in poslovne objekte. V lanskem letu je

mengeško turistično društvo praznovalo že 40-letnico prizadevanja za lepše okolje, Turistična zveza Slovenije pa 95-letnico organiziranega slovenskega turizma.

Ena od dejavnosti, ki jih člani turističnega društva že negujejo dolgo vrsto let, pa je podeljevanje posebnih priznanj za lepo urejene hiše. Tako ima ocenjevalna komisija nalogo, da celo leto spremlja, kako mengeški občani skrbijo za svoja domovanja in se tako predstavljajo svetu. V svojem poročilu so sicer zapisali, da je na balkonih stanovanjskih hiš v Mengšu, Loki, Topolah in Dobenu vse več cvetja, vrtovi in okolica so vse bolj negovani, žal pa črna točka ostaja središče Mengša, kjer je za lepo urejenim Groharjevim hramom še vedno pravo odlagališče in tudi kateri od ostalih objektov v središču postaja vse bolj neugleden, deloma pa celo nevaren za mimoidoče.

Kmečki turizem Blaž je nagrado prejel za izredno lepo urejeno okolico in pristno planinsko vzdušje, ki so ga ponudili svojim obiskovalcem.

Toda naštejmo nagrajence, ki so priznanja in darila, ki jih je oblikoval Vinko Železnikar, sprejeli iz rok predsednika Franca Zabreta in gospe Zorke Požar:

1. Mija in Vojko Kapš iz Baragove 1 v Mengšu sta priznanje dobila za lepo ocvetličeno hišo, še posebno lep vtis pa daje okolica hiše.
2. Majda in Boris Kalan iz Zavrti v Mengšu sta svojo hišo okrasila z veliko rožami, vrt je negovan, kar kaže na pridne roke njenih lastnikov.
3. Fani Kos in Stane Habat iz Gostilne pri Fani na Ropretovi 9 v Mengšu sta priznanje prejela za ureditev nove, zelo lepe fasade na starejši hiši, ki je okrašena z množico rož, ki jih najdemo tudi v njeni okolici.
4. Sonja in Lojze Pišek iz Finžgarjeve 13 v Mengšu sta priznanje dobila za ocvetličeno oken in balkonov ter lepo urejeno okolico.
5. Mojca in Boris Tuma iz Šubljeve 19 v Mengšu pa so nagradili za ocvetličeno hiše in negovan vrt, čeprav je očem nekoliko skrit zaradi visoke žive meje.
6. Marta in Tone Premk, ki na Dobenu vodita Kmečki turizem Blaž, sta edina Nemengšana, komisija pa je zapisala, da velja družino Premk posebej pohvaliti, saj so hišo bogato ocvetličili, uredili okolico, obiskovalcem pa ponudili pristno planinsko vzdušje.

Ob koncu podelitve je nekaj besed zahvale in praznično voščilo izrekel tudi predsednik Franc Zabret, kateremu so se zahvalili tudi člani turističnega društva.

Člani turističnega društva pa so poskrbeli tudi za prijetno ureditev dvorane, Peter Krušnik je pripravil domiselno in učinkovito sceno, za razsvetlavo je skrbel Slavko Pišek, za cvetlično okrasje pa je poskrbelo podjetje Gardenia in Zorka Požar.

Pred začetkom drugega dela koncerta pa je sledila še ena podelitev, tokrat v dobrodelne namene, saj je predsednik društva Mihaelov sejem Štefan Borin direktorju Ince izročil 100.000 tolarjev kot pomoč pri izgradnji Naše hiše.

Ob 115-letnici so se godbeniki slikali na koncertu. Vabijo vas na praznovanje svoje "117-letnice" in na 17. Mengeško marelo.

Toliko o koncertu, pa povejmo še nekaj o podvigih Mengeške godbe.

Novoletna voščilnica

Mengeška godba s svojo častljivo starostjo vzdržuje tudi kar nekaj prijetnih običajev, ki poživijo utrip kraja in povežejo prebivalce. Tako so se tudi prvi dan novega leta (in sedaj končno tudi tisočletja za vse, brez izjeme) odpravili v zgodnjih popoldanskih urah po Mengšu in zaigrali za dobre želje v novem letu. Mengšani so jih seveda veselo pozdravili in dobro pogostili, nam je zatrdil predsednik Franc Žun.

17. februarja pa še jubilejna in tradicionalna 17. menceška marela

Leto je že naokrog in godbeniki se že vneto pripravljajo na prireditev Pod menceško marelo. Da bo dosti smeha, bo poskrbel Franc Pestotnik - Podokničar, ime napovedovalke pa naj ostane

skrivnost. Slovenski gostje bodo Čuki, posebna poslastica pa se obeta z zasedbo 50 +. Tisti, ki ste bolje poučeni, veste, da ne gre za kakšno matematično uganko, pač pa za veterane in stare mačke Mengeške godbe, ki so že dopolnili 50 let in bodo zaigrali skupaj. Večina sedaj sicer ni več aktivnih članov godbe, nekateri pa so vseskozi ostali muzikantje. Zamisel je poleti predstavil Lojze Pišek, sicer eden dolgoletnih predsednikov Mengeške godbe in takoj so se začeli pripravljati. Primož Kosec je zbral nekaj starejših skladb in jih predal Vinku Sitarju, ki bdi nad vajami skupine 50 +. Večino inštrumentov so člani sami usposobili, tako da godbeniki zaradi tega niso imeli dodatnih stroškov. Godbeniki pa se za podporo ponovno obračajo k vsem Mengšanom in menceškim podjetnikom. Ste se že odločili, da boste obiskali Marelo? Karte bo moč kupiti v Kulturnem domu, pri članih orkestra in menceških podjetnikih!

Mateja Jemec

HUBAT PETER s.p.
HP COMMERCE d.o.o.

HITRA DOSTAVA - KONKURENČNE CENE

KURILNEGA OLJA

Možnost plačila na obroke

Dobeno 75, 1234 Mengeš

Telefon : 01 / 723 09 00, Fax : 01 / 723 09 01

V Galeriji Klet je odmeval rock

Na koncu leta 1999 smo se zbrali 4 prijatelji in ustanovili rock skupino z imenom day out. Sprva smo se kot vse mlade skupine ubadali s finančnimi in prostorskimi problemi. Zamenjali smo nekaj lokacij v okolici Mengša, preden smo se ustalili in delno spremenili zasedbo, ki danes šteje 5 članov:

- bobni
Jure Cotman
- bas kitara
Darko Markovič
- kitari
Uroš Bregar
Maksimiljan Guček
- vokal
Andrej Vozlič

Po dveh mesecih igranja smo se odločili, da se predstavimo v domačem kraju. Pri iskanju prostora, kjer bi lahko organizirali prvi koncert, smo imeli nemalo problemov, saj danes redko kdo podpira še neuveljavljene rock skupine. Nazadnje nam je svoje kletne prostore velikodušno odstopilo KD Franca Jelovška iz Mengša. Koncert nam je vlil še večjo motivacijo za nadaljnje delo s polno paro. V bližnji prihodnosti načrtujemo demo posnetke, ko se otopli, pa bomo pripravili koncert na prostem v našem mestu glasbe, da prebudimo rock.

Na koncu bi se radi zahvalili še vsem, ki ste se odzvali vabilu in nas spodbujali. Posebna zahvala pa gre Petru Škrlepu, ki nam je omogočil koncert.

day out

BOŽIČNI KONCERT MEŠANEGA PEVSEKEGA ZBORA SVOBODA

Sredin večer 27. decembra je v mengeško župnijsko cerkev sv. Mihaela privabil prenekaterega zvestega poslušalca Mešanega pevskega zbora Svoboda. Božični koncert je bil po jesenskem letnem koncertu prvi večji nastop zbora, ki je v lanskem februarju dobil novega dirigenta Fernanda Mejiasa.

Za božični koncert so se pevke in pevci Svobode pripravljali vse od jesenskega koncerta naprej, dirigent pa jih je pri tem vzpodbujal, saj so si izbrali skorajda povsem nov program, ki ga še niso izvajali. Koncert je bil razdel-

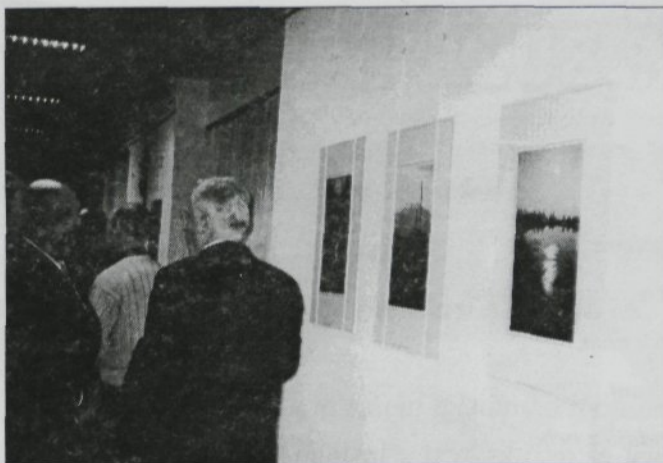
jen v dva dela. Pevci so v prvem zapeli na koru ob spremljavi orgel, na katere je igrala Ana Kokotec, sicer študentka Akademije za cerkveno glasbo. Zapeli so nekaj ljudskih in nekaj umetnih pesmi naših in tujih skladateljev. Božične pesmi, ki naselijo mir in prijaznost v srca vseh in so zato po mnenju mnogih najlepše, so ta večer očarale tudi poslušalce.

V drugem delu so pevci zapeli pred oltarjem. Najprej je moški del zbora zapel Eno staro božično pejsen, ki jo je v svojo pesmarico uvrstil že sam Primož Trubar, potem pa so pevci zapeli še Gruberjevo Sveto noč, ki je zaključila prelep večer.

Pevci so se na koncu zahvalili še vsem obiskovalcem, mengeški župniji pa so podelili tudi posebno zahvalo, ki jo je sprejel gospod Stane Kerin.

Po novem letu so s prazničnim koncertom razveselili tudi oskrbovance Doma počitka v Mengšu, 13. januarja pa so gostovali tudi v Šmartnem pri Litiji, kjer so se predstavili s podobnim programom kot v Mengšu.

Mateja Jemec

menj sploh našel pot. Otvoritev so poleg domačih recitatorjev proze in pesmi s planinsko tematiko popestrili tudi Kamniški koledniki, kvintet bratov Zupan iz Tržiča ter citrar Tomaž Plahutnik. Razstava je resnično vredna ogleda in ne zamudite je, če bo obiskala vaš kraj.

DJD

ŽUPNIJA MENGEŠ

KOLEDNIKI SO OBISKALI NAŠE DOMOVE

Kot je že v navadi, so se tudi letos koledniki odpravili na pot in obiskali domove v Mengšu, Loki, Topolah in na Dobenu, kjer so s pesmijo voščili srečo in vse dobro v novem letu, pri tem pa opozorili na tiste otroke, ki so manj srečni. Vsa sredstva, ki so zbrali v okviru trikraljevske akcije, so namenjena za pomoč pri delu slovenskih misijonarjev v tujini, kjer pomagajo ljudem, ki nimajo šol, knjig v svojem jeziku, osnovnega zdravstva in še množice drugih stvari, ki so nam postale tako samoumevne, da se o njih sploh več ne sprašujemo.

Otroci, ki so bili oblečeni v tri kralje Gašperja, Miha in Boltežarja ter pastirja, ki jih je vodil po domovih, (spremljal pa jih je še vozniček), so poleg pesmi na podboje vrat zapisali tudi znamenja 20 C (ali G) + M + B 01, številki pomenita letošnje letnico, ostali znaki pa naj bi bili začetnice imen svetih treh kraljev oziroma krajšava za izrek Kristus naj varuje to hišo. Kakor koli že, star običaj se s pomočjo Župnije Mengeš, Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš in seveda Mengeškega zvona, vedno uspešneje obnavlja in postaja del sodobnih praznikov. Ne le za starejše, pač pa tudi za mlajše in tiste čisto majhne, ki že sedaj sprašujejo: "Kdaj bodo trije kralji spet prišli in zapeli?"

Na zadnji sveti večer, to je 5. januarja, na predvečer praznika svetih treh kraljev, pa je bila tudi tradicionalna maša v podružnični cerkvi v Loki. Do cerkve so se iz mostu v Loki ljudje odpravili z baklami v rokah in pesmijo na ustih, po maši pa so prizadevni Ločani pripravili tudi manjšo pogostitev za obiskovalce.

Za konec naj povemo še, da je kolednike na nekaterih njihovih poteh spremljal tudi snemalec, ki je pripravil zanimiv izdelek, ki nam pričara praznično vzdušje tudi med letom.

Mateja Jemec

SNEŽINKE

Male bele kapice padajo z neba,
tako kakor kapljice se razpršijo na tla.
Le naj ta dan pride k nam,
naj bo ta dan poln sanj.
Male bele kapice padajo z neba.

Male bele kapice padajo z neba,
tako kakor kapljice se razpršijo na tla,
pa je prišel k nam ta dan,
res je bil poln sanj.
Male bele kapice padajo z neba.

Kaja TOMŠIČ

3.b razred OŠ Mengeš

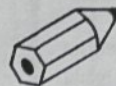
SNEŽNA JUHA

Z Maticem že težko čakava sneg. Spomnila sva se, da bi skuhala juho za sneg, potem sva šla k babici po lonec in prašek snežin. V lonec smo dali: vodo, korenje, cvetačo, meso, peteršilj in čebulo. Ko je juha zavrela, smo dodali prašeksnežin. Takrat pa se je začelo bliskati in grmeti. Čet nekaj minut je začelo snežiti. Z Maticem sva bila zelo vesela in sva naredila snežaka.

Žiga Janežič
3. d

PROTINALOGIN

Vaški otroci smo se odločili, da imam dovolj domačih nalog, zato so prsili znano vaško čarovnico Ančko, da nam zmeša protinalogin. V posebno posodo je vrgla
2g otroške lenobe
5g jezikanosti
7g domišljavosti in
5g pravelike samozavesti
Te sestavine je dobro premešala in povabila učitelje na kosilo. Od tistega časa ne dobivamo domačih nalog.

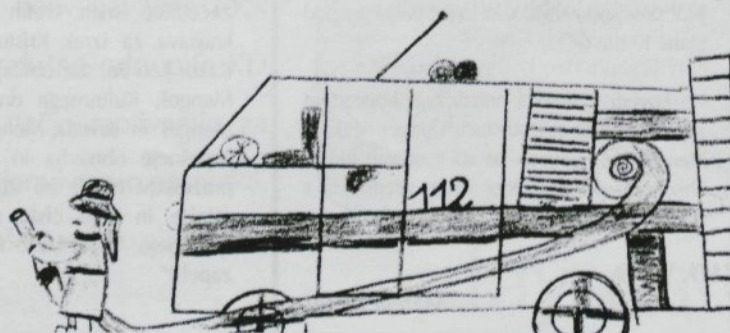
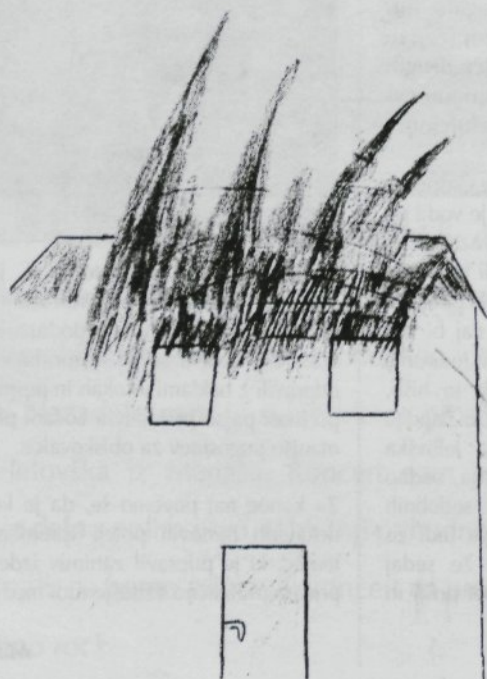
3. d razred

DRAGI GOSPODJE GASILCI !!!

Odločila sem se, da Vam pišem. Upam, da se imate lepo.
Seveda se jaz imam lepo. Upam, da ne bo kakšna huda nesreča.
Če se pa bo le zgodila, pa zelo, zelo hitro pogasite, le hitro.
Se spomnite, ko ste vadili za gašenje pred šolo?

Lepo vas pozdravlja

Kim Prokič, 3.d razred OŠ Mengeš

SMUČARSKO SKAKALNI KLUB MENGEŠ

**Po uspešnem zaključku lanskega,
smeli načrti za novo,
še uspešnejše prihajajoče tekmovalno leto.**

To potrjujejo tudi športni dosežki z zimskih priprav in tekem mladinske reprezentance v Švici, Avstriji, Italiji in Nemčiji, kjer je Rok BENKOVIČ nanizal v iztekajočem se letu 2000 tri lepe uvrstitve. S tretjim, sedmim in enajstim mestom v alpski mednarodni mladinski konkurenci je samo potrdil, da je strokovni pristop v klubu pravilen.

Vsem občanom se moramo iskreno zahvaliti tudi za njihove prispevke, ki so jih namenili klubu, ko smo Vas s koledarji obiskali na domovih in vam zaželeli vse najlepše v novem letu.

Vse Mengšane in okoličane vabimo na zanimivo mednarodno tekmovanje in tekmo za slovenski pokal v smučarskih skokih v spomin na naše ponesrečence.

SMUČARSKI SKOKI V MENGŠU

v nedeljo, 28. januarja, z začetkom ob 13. uri

3. MEMORIAL

BLAŽA, SAMOTA, MATEJA IN JANE

na veliki skakalnici na Zalokah pod Gobavico.

*Nastopili bodo tudi tekmovalci in tekmovalke
iz tujine, stari do 10 let.*

vabljeni!

Ta kolesarska

Sedaj, ko mimo je sezona,
ko dokopali smo se trona,
kolesarsko društvo vam pove,
zgodbo eno ali dve.

Začeli smo kot ponavadi,
delavno-očiščevalno kakor lani,
sledila na Mengeškem polju je
vloga redarjev - zagnanih kolesarjev.

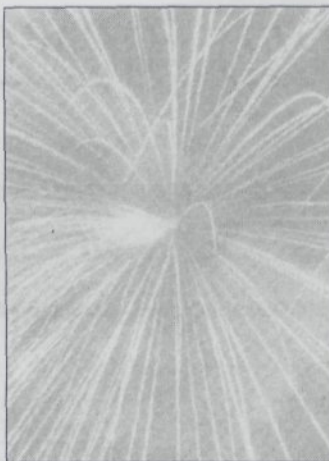
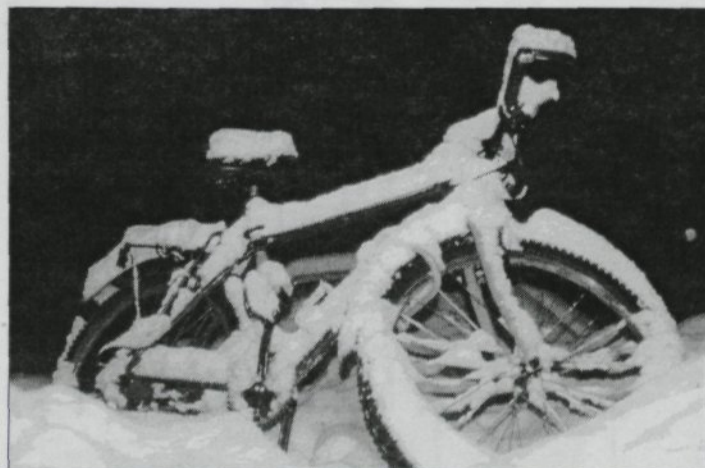
Tradicija pač mora bit
saj ob občinskem prazniku nismo ostali skrit,
zato dirka na Dobeno organizirana bila je kot sezonski hit.

Kaj pa tekme, kronometri, maratoni in vzponi?
Povsod smo se vozili, kot levi se borili,
vrteli smo pedala in ko je šlo zares
vstajali smo še s sedala.

Kilometri so bežali, mnogi so se nam režali,
mi pa svojo pot, s pokali in medaljami
smo mnogimi končali.

Za konec naj velja le še beseda ta.
Drugo leto spet se vidimo na kolesu sedet,
če ne prej aprila ali maja,
ko zopet bo toplo, ko sonce grelo bo
in, ko nabrušeni vsi,
iz zimskih treningov bomo prišli.

Urša Urankar

ČE NE POČI, ni novega leta?

Zadnjič sem se nič hudega sluteč sredi dopoldneva sprehajala po ulici in opazila pred sabo večjo skupino nadebudnih srednješolcev, ki se je zabavala tako, da je prižgala petardo, jo zapičila v grmovje in potem opazovala, kako je počila. Tisti, ki so jo uspeli zatlačiti še v kakšno razpoko, so morali biti nad svojo velezamisljivo še bolj navdušeni, ker je pa zares dobro počilo. Dobro? Ne bi rekla, da je to ravno prava beseda, pravzaprav je počilo grdo.

Pravo kanonado je bilo v našem glavnem mestu slišati že skozi cel december. Bili so namreč prazniki! Res? Eni se vsako leto zabavajo s tem, da kupijo večjo količino pokalnih in vžigalnih sredstev, potem pa si dajo duška. Po zakonu tega sicer ne bi smeli početi pred 26. decembrom, ampak česa vsega še ne bi smeli početi po zakonu (in drugače), pa počnemo, pravijo nekateri v odgovor. Ampak menda vendar kdo ne misli, da je zato, ker nekaj pač vsi delajo in kršijo potem opravičljivo?

No, pokanje je le ena od reči, druga pa je uničevanje. Kaj je naredila klop, luč ali druga stvar (da ne rečem kakšna mačka ali druga žival), da jo je treba ob praznikih porisati, popisati, zbrcati, zažgati, uničiti? In da je to način zabave? Za koga? Kaj je zabavnega pri namernem povzročevanju škode na tuji lastnini, pa čeprav pripada vsem občanom in občankam?

Pravzaprav tega nikoli nisem mogla razumeti. Kaj navda v nekem trenutku določenega posameznika, da si zaželi, da bi storil nekaj slabega? Najbolj ironično pri vsej stvari pa je, da se potem pojavijo nekateri, ki rečejo, ampak saj ni bilo prevelike škode, saj niso nikogar neposredno ogrožali. Kdo sploh so, tisti "niso"? Otroci, mladostniki, odrasli? Žal ne morem zagovarjati trditve, saj so samo otroci, kadar ti otroci začnejo zavestno uničevati. Namerno povzročanje škode je pač kaznivo dejanje in če želijo biti mladostniki sicer že javno priznani kot odrasli ljudje, potem morajo za svoja dejanja prevzeti odgovornost. Sicer pa sploh ni rečeno, da to povzročajo samo najstniki, saj se med njimi najdejo tudi ljudje po izpolnjenem osemnajstem letu. Potem pa se najdejo nekateri, ki škodo ocenijo za "vandaliskim početjem."

Pravzaprav se mi Vandali kot pogansko germansko ljudstvo iz leta v leto bolj smilijo, svoje ime so uničevalskemu početju "podarili" z vdorom v Rim leta 455, ko so ga razdejali. Ampak civilizacija naj bi se med tem že menda malo razvila. Seveda še vedno potekajo boji, le da so se preselili na besedno raven, takrat pa je osvajanje pomenilo način preživetja. Toda tudi Slovani ob naseljevanju našega ozemlja niso staroselcev vljudno spraševali, če bi morda oni smeli zasesti njihovo zemljo in posest ter jih naprosili, naj si oni poiščejo drug košček zemlje, ker bi sedaj sami radi bivali tu. Staviti grem, da je bilo prav tako neprijetno in opustošeno kot pri Vandalih.

Ampak Vandali so osvajali, za novo leto se je pa dogajalo kaj? Gotovo bi se našel kakšen sociolog in psiholog, ki bi začel vneto razlagati, da je v ljudeh še vedno prvinska želja, da dokažejo okolju, kdo je gospodar. Vendar naj bi se naučili obvladati prvinske nagone in želje, sicer nismo nič drugačni od prvih ljudi, da ne rečem celo opic, čeprav je moja osnovnošolska profesorica poudarila, da se ona iz opic ni razvila. (V resnici je na naše razgrajanje in utemeljevanje Darwinove teorije odvrnila: "Če ste se vi, jaz se nisem!")

Naj mi bo torej oproščen tale daljši zgodovinski "izlet", ker mi uničevanje lastnine ob praznovanju še vedno ni jasno in mu ostro nasprotujem. Kajti škoda je narejena in potem je posredno ali celo neposredno oškodovan vsak izmed nas, ki nam je bila ta reč namenjena. In petarde ter rakete? Tudi sama čisto rada opazujem ognjemete. (Zabavno se mi zdi, da vedno kdo cinično pripomni: "Ljudje radi vidijo, kako (njihov) denar leti v zrak.") Tudi nekaj dobrih prijateljev je letošnje praznike pospremlilo s spuščanjem raket, čeprav potem za odstranjevanje ostankov niso bili več tako navdušeni. Celo kakšno petardo lahko prenesem, ampak nekje mora biti meja. In menim, da je med "kakšno petardo" in nekaj škatlami pokalic opazna razlika.

Pa če bi šlo res samo za hrup. Tudi tiste majhne otroke, ki se zaradi pokanja zbudijo, mame uspejo pomiriti in največkrat mirno spijo naprej, žal pa se še vedno premalo zavedamo, koliko prstov, rok, oči in ostalih delov telesa je za vedno poškodovanih po takšnih praznikih in praznovanjih.

Morda si bo kdo ob branju teh vrstic mislil, da sem prenapeta in da se lahko na praznike prenese malo več kot ob navadnih dneh. Ja in ne. Skupina srednješolcev, ki sem jo omenila na začetku, je vragolije počela na začetku decembra (pa ni bilo tretjega v mesecu). Njihova igra je bila nevarna tudi za mimoidoče. Pri takšnem početju naj bi otroci imeli ob sebi kakšnega odraslega, ampak pokaže se, da je odrasle še veliko težje umiriti kot otroke. In zakaj? Ker so že od malih nog navajeni, da če ne poka dobro in se takrat ne iznori, da potem sploh ni "pravega" novega leta. Kakor za koga, se mi zdi. Kaj pa mislite vi?

Mateja Jemec

**Nekateri res cenimo naravo,
njene vrednote in lepoto ter kulturne
in naravne danosti, katerih del smo mi vsi.**

Dobro se zavedamo napredka tehnologije, asfalta, betona in drugih, naravi prijaznih dobrin, ki jih prinaša sodobna civilizacija, da ne omenjam življenja v blokkih. Nešteto ljudi je zaprtih med štiri stene svojega stanovanja, zato si za konec tedna želijo sprehod v naravo. Vse lepo in prav, do takrat, ko se vprašamo, kam. Pa pojdimo po vrsti. Mladi za Mengeš vabijo ob pogledu z zvonika na Gobavico, Pšato, prelepe Kamniške planine in še veliko drugih krajev, ki vabijo s svojo lepoto. Toda, lepo vas prosim, upokojenci, starejši in rekreacije željni ter potrebni občani in občanke. Pojdite po trim stezi na Gobavico in ko boste prispeli do vrha, se uzrite nazaj in se vprašajte, koliko klopi je bilo celih in nepoškodovanih, na katere ste se lahko usedli in odpočili.

Sedaj pa pojdimo na drugo stran. Ljubitelji narave, ki radi več hodijo, se odpravijo, recimo peš na Dobeno, mimo bivše opekarnice po gozdni poti. Po nekaj minutah sprehoda boste naleteli na čudovit okras narave. Ob drevesih, grmičevjem in podrastu boste naleteli na stare štedilnike, avtomobile, gume, plastenke in vse mogoče hišne odpadke, ki jih boste lahko občudovali ob cesti na Dobeno.

Dragi mladi, ker ste že toliko naredili za naravo in njene vrednote, vam verjetno zavidajo ljudje od blizu in daleč.

Ozrimo se malo nazaj in pogledimo naše in vaše jezero ob opekarni v Mengšu. Ribiči smo že pred časom spoznali, kakšno naravno vrednoto predstavlja to jezero z okolico za Mengeš.

Organizirano smo se lotili dela, da bi ta delček narave čim bolj približali prebivalcem Mengša. Marsikdo še danes ne ve, v kakšnem stanju je bilo to jezero. Ko smo v opekarni v Mengšu prenehali izkopavati glino, je ostala velika, z vodo zalita jama, ki je na določenih mestih dosegla globino osem metrov. Opuščena gramoznica (glinokop) je služila kot odlagališče vsemogočih odpadkov. V kakšnem stanju je naš ribnik bil, lahko vidite iz posnetkov, ki jih prilagam. Ne bom našteval, koliko kontejnerjev je bilo potrebno naložiti in odpeljati, na za to določeno mesto. Vsa pohvala velja članom in članicam Aktiva mladi za Mengeš, ki so pomagali pri čiščenju, za malico in koka-kolo, ki jo je iz svojega žepa prispeval član ribiške družine in sedanji gospodar ribnika gospod Saksida. Žal mi je, da takrat ni bilo navzočih predstavnikov Mladi za Mengeš in okolico, razen redkih posameznikov. Lahko bi pobrali in odpeljali kakšno vrečo smeti. Žal mi je,

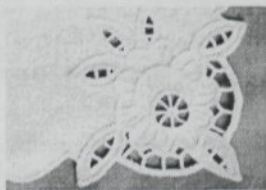
ŠOLA VEZENJA V MENGŠU

5. decembra 2000
smo uspešno zaključili prvo začetno
šolo vezanja. Obiskovalo jo je devet
deklet.

**Zanimanje za pridobitev ročne spretnosti vezanja
je veliko, zato smo se z Občino Mengeš odločili,
da ponovno organiziramo začetno šolo vezanja.**

Vsa dekleta, ki so prvi del vezanja že zaključila,
pa vabimo, da se odločijo za nadaljevanje in poglobitev
pridobljenega znanja.

Vse informacije
dobite pri ge. Miji
po telefonu: 01/ 723 77 43.
VLJUDNO VABLJENI!

MENGEŠKA GODBA vabi na

17. narodnozabavno prireditev

Pod mengeško marelo

17. februarja 2001

ob 17. in 20. uri v KD Mengeš

Vstopnice bodo v prodaji od 1. februarja naprej v KD Mengeš!

ŽIVLJENJE V OBČINI

da takrat ni bilo prisotnih članov orintologov - društva za varstvo ptic. Zanje je bilo pomembnejše z daljnogledi opazovati mlade motoriste, ki so okoli jezera vozili kros in preštavanja, koliko ptic je zaradi hrupa motorjev ostalo na jezeru. Žal mi je, da takrat ni bilo niti lovcev, ki bi pomagali očistiti okolico. Pomembnejše je bilo hoditi krmiti race, ki so jih predhodno pripeljali od drugod in jih kasneje polovili z golimi rokami, saj so bile tako udomačene, da niti leteti niso znale.

Žal mi je, da takrat ni bilo občinskih veljakov, s svojimi famoznimi načrti za pozidavo bližnje in daljnje okolice jezera. Naročili so izmero in izdelavo načrtov za tako imenovano luksuzno naselje. Sam sem bil slučajno prisoten, ko si je družina iz Celja prišla ogledat zemljišče ob jezeru za gradnjo luksuzne hiše. Veseli smo, da so načrti za gradnjo naselja propadli, čeprav so nas nekateri, tako odločno nasprotujejo postavitvi lične, za to okolje primerne, brunarice. Ali bi mogoče, dragi mladi in orintologi, da bi vam v bližini kamnoloma postavili strelišče, za katerega se zavzemajo mengeški strelci. Potem bodo ptice in ostale živali gotovo živele v miru.

Dragi mladi, ne mislim vam očitati vaših neuspehov in poveljevat vaših uspehov, kajti vsi si prizadevamo za dobrobit nas vseh. Zakaj ne bi stopili skupaj in naredili nekaj dobrega za okolje, za vse nas in naše otroke. Zakaj občina ne bi prisluhnila našim skupnim željam in interesom, da bi ohranili naravno in kulturno dediščino. Zakaj ne bi odobrila določena sredstva za ta naravni biser na dosegu roke.

Ali moramo res potrkati na vest vsakemu posameznemu svetniku, da bo dvignil roko in glasoval ZA, saj navsezadnje smo jih mi volili? Ali moramo res z zbiranjem podpisov in drugimi demokratičnimi sredstvi (časopisi, radio, TV), uveljaviti voljo in željo nas vseh, ki se zavzemamo za čisto in zdravo okolje, brez betona in odpadkov? Ali moramo res posameznega svetnika in svetnico prijeti za roko in pripeljati na naše in vaše jezero ter jim razložiti, pa tudi narisati, da je to učilnica naših in vaših otrok, ki prihajajo v spremstvu učiteljic in učiteljev na učne ure ob jezeru, ki nam je tako blizu, a ga žal ne znamo ceniti? Ali moramo našim svetnikom ponuditi materialno korist, da bodo uveljavili našo in vašo voljo, voljo volivcev?

Dragi mladi, ki si tako prizadevate za isto stvar, kakor tudi mi, zdaj ste vi na vrsti, da skupaj z orintologi in lovci naredimo nekaj dobrega za nas vse. Mi ribiči smo naredili zelo veliko, kar je razvidno iz priloženih fotografij, pa še več bomo. Ne pozabite, da ribištvo ni dobičkonosna dejavnost. Veliko več vlagamo in dajemo, kot pa prejemamo. Smo ljubitelj narave, čistega okolja in čistih voda.

Lep pozdrav ob jezeru!

Štefan Šinko

V A Š A P O Š T A

MIKLAVŽ TUDI V DOMU OSTARELIH

Tudi letos je nas oskrbovance iz doma razveselil sv. Miklavž. Obiskal nas je v soboto, 9. decembra. Skupaj s pomočniki, ki so imeli polne roke dela. Obdarovali so nas in pokazali svoje veščine z izvajanjem zvokov iz raznih glasbil. Tudi zapeli so nam. Res je za Miklavža in otroke zelo naporno, ko hoče vsakega doseči. Vendar po videzu sodeč in pogovorih, je marsikatega dvignil iz otopenosti. V meni pa obudil spomine na tiste lepe dni, ko sem ga kot otrok pričakovala.

Prišel je ponoči, ko smo spali in nasul polne peharje dobrot. Srčno sem si želela nekoč videti ga. Tega plemenitega moža, ki ima rad otroke in prihaja iz samih nebes. Hvala dragi Miklavž za čas, ki si nam ga daroval in prijazno besedo, stisk roke. Bog povrni tudi dobrotnikom in darovalcem piškotov in slaščic.

Kati Ribič

ZAHVALA

ob požaru na Kmetijskem poskusnem centru Jablje

Na božični večer so se mnogi krajani Loke, Trzina, Mengša... ozirali na velik "kres", ki pa žal ni oznanjal sporočila Svete noči, ampak objestnost in nepremišljenost nekoga. Delavci Kmetijskega poskusnega centra se zahvaljujemo vsem gasilcem, posameznikom in organizacijam, ki so pomagali pri gašenju in pri iskanju razbežane živine ter nam ponudili prostor za živino, ki je ostala brez strehe. Najlepša hvala vsem.

V začetku novega leta vam voščimo vse dobro in lepo.

Kmetijski poskusni center Jable

Sporočilo

Obveščam občane in občanke občin Domžale, Mengeš in Trzin, da sem 1. januarja 2001 v prostorih Občine Domžale (Domžale, Ljubljanska 69, I. nadstropje, 1230 Domžale) odprla POSLANSKO PISARNO.

Uradne ure imam vsak ponedeljek od 15. do 17. ure.

Informacije lahko dobite po tel. 722 0100 int. 130, oz. 724 13 21, kjer lahko tudi najavite svoj obisk poslanske pisarne.

Cveta ZALOKAR ORAŽEM, poslanka v Državnem zboru RS

AVS AUDIO VIDEO SERVIS

pooblaščen servis:

SHARP KENWOOD

1234 Mengeš, Hribarjeva 38
tel, fax.: 061/ 738-409

servisiranje:

E-mail: avs.menges@siol.net

delovni čas:
9. - 12. in 15. - 18. ure
sobota: 10. - 12. ure

tehnične informacije pri odločitvi za nakup audio-video aparatov

SHARP in KENWOOD

- TV APARATI,
- CD KOMPONENTE,
- VIDEOREKORDERJI,
- HI-FI KOMPONENTE vseh znamk;
- KAMKORDERJI znamke SHARP;
- AVTORADIJI,
- DVD (digital versatile disk) in
- MINIDISKI znamke KENWOOD

Komisija za varstvo naravne in kulturne dediščine pri DVO Domžale - Kamnik

Kulturna in naravna dediščina Mengeškega polja

Kulturna dediščina

Mengeško polje, v ožjem pomenu besede, je polje južno od kompleksa LEK Mengeš, vzhodno od krajev Mengeš, Mengeška Loka, Trzin, severno od Depale vasi, Stoba in Spodnjih Domžal in zahodno od Spodnjih in Zgornjih Domžal, Rodice, Grobelj, Spodnjih Jarš, Srednjih in Gornjih Jarš in Preserij. Torej pripada ne le Mengšu, ampak vsem naštetim krajem. Imenuje se tudi Mrzlo polje, Stobovsko polje, Drago polje, Jarško polje, Trzinsko polje itd. Torej to polje pripada že od nekdaj vsem tem naštetim vasem. Danes ga obdeluje v glavnem posestvo Jable.

Mengeško polje je bilo ponos gorenjskih kmetov in pogoj, da je slovenski človek tu narodnostno in gospodarsko preživel. Zato je razumljivo, da vsi lastniki terjajo svoje lastništvo urejeno v postopku denacionalizacije.

Kulturni pomen Mengeškega polja je zelo velik, čeprav se v šoli tega nismo učili. Na tem polju je potekala interesna meja dveh osvajalnih vojsk iz leta 1941. Najprej so to polje zasedle čete diktatorja z zahoda, nato pa čete diktatorja s severa. Da so se prvonavedene čete umaknile na mejo na Savi, je moral diktator s severa izpolniti vse zahteve diktatorja z zahoda. Te so bile: izselitev Kočvarjev in njihovo naselitev na domove Slovencev na Štajerskem, ki so jih morali tudi predhodno izseliti. Seveda je bitka za Mengeško polje leta 1941 potekala na diplomatski relaciji Rim-Berlin.

Z ohranitvijo Mengeškega polja v dosedanjih obliki lahko dokažemo, da so Slovenci bili tu naseljeni že od nekdaj, že ko je bilo tu še jezero. In to s pomočjo geoloških dob.

Naravna dediščina Mengeškega polja

Grebeni tukajšnjih pogorij, ki so nastajali v davnih geoloških dobah in potekajo v smeri vzhod-zahod, so kot ogromna lovilna streha za padavine. Ta navidezna streha se znižuje v smeri sever-jug. Od slemen, to so vrhovi Kamniško-Savinjskih Alp, se postopoma znižuje do Save. Zadnji, najizrazitejši greben,

je tisti, ki teče skozi Podgorico in pod Bistrico do Ihanskih hribov. Vzporedno v smeri proti Kamniku je še polno takih grebenov, npr. od Šumberka do Goričice v Domžalah in do Trzinskega hriba. Teh grebenov danes v tej ravnini seveda ne vidimo, ker so vse doline med njimi zasute z materialom usedline nekdanjih jezer. Ta jezera so dobivala vodo iz rek Bistrica, Pšata, Radomlja itd. Zasipanje je bilo: 1. Z usedanjem iz jezerske vode in 2. Nenadno, ko so se porušile stene višje ležečih jezer in je vsa voda iz teh jezer, vključno z vsemi usedlinami, nenadno pridrla v nižje dele ravnine in tamkajšnja jezera in s seboj prinesla ves material iz teh gornjih jezer. Iz Domžal do vzhodja Kamniških planin je bilo namreč več takšnih jezer, ki so se med sabo razlikovala po različnih nivojih. O tem priča ime Žale, ki je staroslovensko ime za breg jezera in se pojavi v Kamniku in tudi v imenu Domžale.

Drugi dokaz: mamut, ki so ga odkopali v Nevljah, je bil pred tisočletji zasut v enem od spodnjih jezer, ko je nenadoma pridrla voda z usedlino vred in ga zasula s tem gramozom. Tretji dokaz: rečne školjke, ki sem jih podpisani osebno nabral na Frtalci v Kamniku. Kvaliteta naravno usedlega gramaza pod Mengeškim poljem, šoder in mivka, zagotavlja, da je Mengeško polje eden največjih naravnih slovenskih akumulatorjev vode.

Količina vode, grobo ocenjeno 180 milijonov litrov najboljše pitne vode, ki se obnavlja s podzemskimi tokovi iz padavinske vode, zlasti iz SZ smeri.

Kvaliteta vode, ki jo črpa podjetje Prodnik iz Domžal, se dokaže s prelivno vodo, ki izvira v arteških studenih Srednjik, Gobovšak in drugih. To je voda za ribogojnico Mavenče-Dracomelj, ki danes še deluje in je v prejšnji državi po kvaliteti dosegla prvo mesto. In to je prelivna voda iz Mengeškega polja in iz domžalskega vodovoda.

Iz navedenih dokazov sledi, da je največja vrednost Mengeškega polja njegova pitna voda in je nedovoljeno zmanjševati njegov obseg in kvaliteto z obvoznicami ali kakršnim koli zazidavanjem. Prav tako ni dovoljeno izvajati na tem polju kmetijskih poskusov, ki zahtevajo vsakoletno in globoko oranje in

dodajanje umetnih gnojil v velikih količinah. Smiselno pa je tako kmetijsko obdelovanje, ki ohranja zaščitno travno rušo in ne zahteva veliko umetnih gnojil.

Gotovo ste na tem polju že opazili sive čaplje, ki se vsako leto zbirajo tu. Mogoče je njihov genski zapis, ki traja več tisoč let, ohranil spomin na nekdanje jezero.

In zdaj se vračajo in gledajo, ali je od tega jezera še kaj ostalo do današnjih dni.

Predsednik komisije:
Jože Oberwalder, univ. dipl. ing.

Ocena menceške obvoznice

glede na naravno in kulturno dediščino.

Mengeška obvoznica v merilu 1: 200.00, ki je bila priobčena v "Mengšanu" novembra 2000, ima dva različna dela. prvi je cesta, ki poteka od križišča z Gorenjsko cesto po obstoječi cesti mimo Leka, do železnice in obstoječe ceste, do Bistrice, in nato preko te v smeri Škrjančevo, Turnše, Česenik, Želodnik, kjer se potem priključi na avtocesto Šentjakob - Blagovica. Ta trasa ima zvezni značaj, zato mora biti speljana tako, da se na eni in drugi strani lepo priključi na avtocesto. Ne sme pa biti speljana tako, da bi služila kot pretveza za pridobivanje novih gradbenih zemljišč v češeniški in črnelški gmajni...

Popolnoma lokalni značaj ima drugi del, to je cesta od križišča Kolodvorske ceste do križišča Slovenske ceste. Ta cesta bi služila edino širitvi Mengša na račun zmanjševanja vodnoakumulacijskih zalog pitne vode na Mengeškem polju. Vodnovpojno naravno nasutje v globini Mengeškega polja bi se zmanjšalo za cca. 13,2 km³ vsebine, količina pitne vode v tem nasutju pa bi se zmanjšala za cca. 3,3 km³.

Istočasno se pri severni zvezni obvoznici pojavi dovolj prostora za širjenje Mengša proti severu. Tej obvoznici se pač ne da izogniti. Zato bo že sam potek zvezne obvoznice narekoval, da se Mengeš lahko širi le na sever, nikakor pa ne proti jugu, proti vodnim zajemom domžalskega vodnooskrbnega podjetja Prodnik.

Drug razlog, da so na južnem delu Mengša dovoljena le vodno in vodnofekalna in gradbeno vzdrževalna dela, pa je dotekanje sveže pitne vode na Mengeško polje iz te smeri.

Namesto nedomiselne in škodljive lokalne vzhodne obvoznice, naj se porabi že obstoječa cesta iz Domžal proti Jaršam in Preserjam, ob železniški progi, ki se naj potem priključi na zvezno severno obvoznico, ki te pripelje s severne strani v Mengeš. Druguh obvoznic potem Mengeš ne rabi, saj bo razbremenjen tranzitnega prometa. Država Slovenija rabi moderne ceste. Ne rabi pa takih cest, ki bi nam uničile naravo in kulturno dediščino.

Kulturna dediščina, ki bi jo uničila lokalna vzhodna obvoznica je sledeča:

manjši del so uničili že pri gradnji Zadrugiške ceste. Okoli mengeškega znamenja je bilo praddavno, nikoli pravilno raziskano slovensko ali slovansko pokopališče. Mengeško znamenje, ki so ga tedaj podrli, bi se še dalo rekonstruirati. Preostali del predkrščanskega pokopališča bi se lahko v miru raziskal. Naše društvo je eno tako "kužno" znamenje v Domžalah že rekonstruiralo, naslednjega na Mengeškem polju imamo namen obnoviti.

Ta ob Zadrugiški cesti je zadnji preostali. Če bo še ta postavljen, bomo lahko dokazali novo teorijo o nastanku mengeškega jezera in o prisotnosti Slovencev na tem delu naše dežele že v davni dobi.

Za zaključek:

Naša komisija soglaša, - upošteva je navedene pripombe -, s severno mengeško obvoznico, ki je zveznega pomena.

Ne soglaša pa z lokalno, vzhodno obvoznico, ki bi uničila slovensko naravno in kulturno dediščino.

Prosimo, da z našim stališčem seznanite načrtovalce prihodnje mengeške obvoznice in naše stališče upoštevate!

Komisija za varstvo narave in kulturne dediščine pri DVO Domžale - Kamnik.

Predsednik:
Jože Oberwalder, univ. dipl. ing.

MERILA KAKOVOSTI IN ČISTOSTI

vode

Povzetek

Voda je nenadomestljiva naravna dobrina. Nujna je za vso življenje na zemlji. V času, ko se v velikem delu sveta soočajo s pomanjkanjem vode, razviti svet postavlja merila, s katerimi ocenjujemo različne, za človeka pomembne, značilnosti vode.

Kakovost vode predstavlja opredelitev pozitivnih lastnosti vode. Okus, vonj in barva (tudi motnost ali bistrorost) so osnovna in najbolj vsakdanja merila za kakovost vode. S pomočjo fizikalno-kemijskih in kemijskih postopkov analize pa določamo tudi druge parametre kakovosti vode, kot so kislost vode, vsebnost ionskih zvrsti, kisika in raztopljenih anorganskih in organskih sestavin.

Čistost vode je opredeljena z lastnostmi in značilnostmi čistega. Kriteriji, na osnovi katerih ocenjujemo vsebnosti nevarnih ali škodljivih snovi v vodi, so merila čistosti vode. Odvisni so od spoznanj o škodljivosti teh sestavin vode za živi svet in od zmogljivosti sodobne merilne tehnologije. Človek oblikuje, za vsakdanjo rabo in tudi za namene sporazumevanja preko državnih meja, mejne vrednosti (ali normative), s katerimi lahko spremljamo in "merimo" vsebnosti nevarnih snovi.

Pitna voda je ne glede na vrsto in način rabe osnovno živilo. Človek jo dnevno potrebuje od dva do tri litre. Dnevni vnos zdravju škodljivih snovi je lahko velik in presegla zmogljivosti človeškega organizma po njihovem odstranjevanju. Zato je pomembno, da človek oblikuje stroga merila za kakovost (in čistost) pitne vode, saj se bo tako posredno opredelil tudi za sonaravno ravnanje s prostorom, v katerem živi.

VRSTE PITNE VODE

Za izhodišče uporabimo definicijo iz Direktive 98/83/EC, ki pravi: voda, ki je namenjena za rabo človeka je vsaka voda v njenem izvornem stanju ali po obdelavi in se uporablja za pitje, kuhanje, pripravo hrane in druge hišne rabe, neodvisno od njenega izvora in ki je bila dostavljena z javnim vodooskrbnim sistemom, iz rezervoarja ali v steklenici oziroma v posodi. Definicija zajema tudi vodo, ki se uporablja za proizvodnjo, shranjevanje in trženje živil ali surovin, iz katerih se izdelajo živila (voda ne sme vplivati na živilo v njegovi končni obliki). Kakovostne zahteve so opredeljene s mikrobiološkimi in kemijskimi parametri v prilogi I direktive. Določila direktive 98/83/EC ne veljajo za naravne mineralne vodo-področje naravnih vod ureja direktiva 80/777/EEC, in vode, ki so medicinski izdelek-področje vod, ki so medicinski izdelek ureja direktiva 65/65/EEC.

Osnovni predpis, ki v Sloveniji ureja področje pitne vode, je Pravilnik o zdravstveni ustreznosti pitne vode, Ur. list RS 46/1997, s katerim so opredeljene kakovostne zahteve za zdravstveno ustrezno pitno vodo.

Zelo pomembni sta dve dopolnili pravilnika:

- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o zdravstveni ustreznosti pitne vode, Ur. list RS 54/1998, s katerim se določila osnovnega pravilnika uporabljajo tudi za embalirano pitno vodo v prometu. Prav tako pomembno je določilo, s katerim se parametri občasnih preiskav iz priloge D, ki se nanašajo na pesticide, uporabljajo od 1.1.2003.
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o zdravstveni ustreznosti pitne vode, Ur. list RS 7/2000, ki pomeni uskladitev osnovnega pravilnika z direktivo 98/83/EC.

Slovenija je dežela bogata z mineralnimi vodami, zato je bilo sprejetje Pravilnika o naravnih mineralni vodi in izvirske vodi, Ur. list RS 26/2000 težko pričakovano in nujno potrebno za ureditev razmer na področju mineralnih in izvirskih vod. V pravilniku je naravna mineralna voda opredeljena za vodo, ki ima svoj izvor v podzemnem vodnem viru, zaščitenem pred kakršnikoli onesnaženjem, in izteka ali se črpa na izviru iz enega ali več naravnih iztokov ali vrtin. V istem pravilniku je izvirska voda opredeljena za vodo, ki ima svoj izvor v podzemnem vodnem viru, zaščitenim pred kakršnikoli onesnaženjem in je namenjena za prehrano ljudi v svojem naravnem stanju ter se črpa ali polni na njenem izviru. Zahteve glede kakovosti mineralne in izvirske vode so opredeljene v prilogi 1 pravilnika.

Enaka določila veljajo tudi za mineralne in izvirske vode iz uvoza.

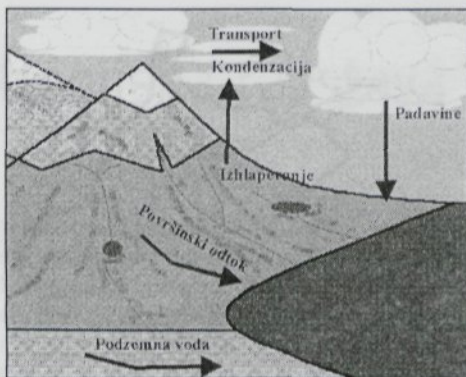
KAKOVOST VODE

Osnovna kriterija za razvrščanje in ocenjevanje vrednotenja kakovosti pitne vode sta: naravne značilnosti vode in onesnaženost vode (obremenjenost vode s snovmi, ki v vodo ne spadajo).

Naravne značilnosti vode

Naravne značilnosti ali vsebnosti posameznih sestavin. Poenostavljeno povedano so to lastnosti vode, ki jih ima leta zaradi danosti prostora, v katerem se nahaja.

Voda je sestavina vseh prvin okolja. Na tako imenovani poti hidrološkega kroga sprejema (raztaplja, adsorbira, absorbira) snovi in postopoma pridobi značilne lastnosti, slika 1.

Slika 1. Hidrološki krog vode

Najbolj enostavni opis za kakovost vode je njena trdota. V Sloveniji prevladujejo srednje trde vode s skupno trdoto med 8 in 12 °N. Na območju prastarih geoloških podlag (na posameznih delih Pohorja) so vode zelo mehke s skupno trdoto pod 4°N. Na posameznih območjih (Prekmurje in slovenski kras) pa so vode tudi zelo trde s skupno trdoto nad 18 °N.

Mineralizacija vode je širši pojem, s katerim razumemo vsebnosti vseh raztopljenih soli, ki pomembno vplivajo na lastnosti vode. Kationi aluminij, kalcij, magnezij, natrij, kalij, železo, litij, stroncij, barij in anioni karbonat, hidrogekarbonat, klorid, nitrat, sulfat in drugi (fluorid) so vključeni v vrednotenje mineralizacijske stopnje vode. Razvrščanje vod glede na vsebnost mineralov je v Sloveniji opredeljeno s Pravilnikom o naravni mineralni vodi in izvirski vodi, Ur. list RS 26/2000. Po določilih pravilnika se vode z vsebnostjo raztopljenih mineralnih snovi:

- pod 50 mg/l ocenjujejo za zelo nizko mineralizirane vode;
- vode z mineralizacijo, ki ne presega 500 mg/l raztopljenih mineralnih snovi so nizko mineralizirane vode in so v Sloveniji najbolj številne;
- vode z vsebnostjo mineralov nad 1500 mg/l se ocenjujejo za visokomineralizirane vode. Med njimi so v Sloveniji najbolj znane mineralne vode, ki imajo mineralizacijo tudi nad 10000 mg/l.

Nekaj primerov vod z različno vsebnostjo mineralnih snovi je zbranih v tabeli 1.

Tabela 1. Različne vrste pitne vode in vsebnost raztopljenih mineralnih snovi

Vrsta vode	Izvor	Mineralne snovi (mg/l)	Vsota kationov (mmol/l) oziroma anionov
Pitna voda	Vodooskrbni sist. Maribor	425	5,4
Pitna voda	Vodooskrbni sist. Ljubljana	510	6,3
Pitna voda	Vodooskrbni sist. Rižana	360	4,6
Pitna voda	Vodooskrbni sist. Sloven. Bistrica	67	0,8
Embalirana pitna voda	Zala, Union Ljubljana	371	3,4
Embalirana pitna voda	Izvir, Radenska Radenci	467	5,8
Embalirana pitna voda	Oda, Pivovarna Laško	397	5,4
Embalirana pitna voda	Juliana, Jesenice	263	3,5
Embalirana pitna voda	Živa, Ljubljanske mlekarne	237	3,2
Embalirana pitna voda	Bistra, Vino Brežice	352	4,4
Embalirana pitna voda	H2O, Fructal Ajdovščina	258	3,6
Embalirana pitna voda	Tiha, Kolinska, Rogaška Slatina	504	6,5
Mineralna voda	Radenska, Radenska Radenci	3200	41
Mineralna voda	Donat Mg, Kolinska, Rogaška Slat.	13300	178

Onesnaženje vode

Onesnaženje vode, ki v prenesenem pomenu besede pomeni vpliv tujih snovi na značilnosti in vsebnosti posameznih sestavin vode, ki jih ima le-ta zaradi danosti prostora v času, ko ni bilo nobenih vplivov človekove aktivnosti.

Za oceno onesnaženosti vode je treba določiti:

- indikatorske spojine ali sestavine vode, s katerimi ocenimo obstoječe stanje, spremljamo trende in dinamiko spreminjanja lastnosti vode;
- merila za vrednotenje izmerjenih vrednosti.

Za posamezno vrsto pitne vode so na različne načine opredeljene indikatorske spojine in merila za vrednotenje izmerjenih vrednosti, tabela 3. Za pitno vodo in embalirano pitno vodo so za posamezni parameter opredeljene mejne vrednosti.

Onesnaženost podzemne vode spremljamo z vrednotenjem dinamike spreminjanja indikativnega parametra. Merilo za vrednotenje izmerjenih vrednosti za posamezni parameter v mineralni vodi in izvirski vodi pa je opredeljeno s terminom snov ne sme biti prisotna.

Tabela 3. Indikatorske spojine in merila za vrednotenje izmerjenih vrednosti

Vrsta vode	Indikatorska spojina	Merilo za vrednotenje
Pitna voda	Občasne preiskave, priloga D	Mejna vrednost, priloga D
Embalirana voda	Priloga 1	Mejna vrednost, priloga D
Mineralna voda	Priloga 1	Snov s seznama v prilogi D ne sme biti prisotna
Izvirski voda	Priloga 1	Snov s seznama v prilogi D ne sme biti prisotna
Podzemna voda	Indikativni parameter, priloga 3	Dinamika spreminjanja indikativnih parametrov

Termin snov ne sme biti prisotna je v strokovnem pomenu besede slabo opredeljen. Sistem merjenja in vrednotenja vsebnosti škodljivih-nevarnih snovi v vodi (in drugih matriksih), ki se uveljavlja v Evropi predstavlja strokovne osnove za vrednotenje vsebnosti indikatorske sestavine tudi v primerih, ko le-ta ne sme biti prisotna. Po tem sistemu se indikatorska sestavina vode lahko nahaja na več koncentracijskih nivojih.

Posamezni koncentracijski nivoji pomenijo:

- spodnja detekcijska meja (LOD). To je najnižja koncentracija ali vrednost, ki jo lahko izmerimo z obstoječo merilno tehniko;

- koncentracija, ki je enaka vrednosti ozadja (BC). BC je koncentracija ali vrednost, značilna za posamezno sestavino vode v naravnem in značilnem vodnem okolju. Zajete so le tiste sestavine, ki se lahko pojavljajo v naravnem okolju (na primer mikroelementi in nekaj spojin iz skupine policiklični aromatski ogljikovodiki);

- ciljna koncentracija ali vrednost (TC) je koncentracija ali vrednost, ki je navadno opredeljena kot dolgoročni cilj (na primer leto 2010) in predstavlja zanemarljivo stopnjo tveganja;

- mejna vrednost (MV ali v predpisih starejšega datuma maksimalna dovoljena koncentracija-MDK). Po sodobni definiciji mejna vrednost pomeni koncentracijo izbrane kemijske snovi (sestavine), ki še zagotavlja popolno varnost za 95% žive narave v izbrani prvini okolja (zraku, tleh ali vodi).

Za ponazoritev posameznih meril so v tabeli 4 (na naslednji strani) prikazane vrednosti za spodnjo detekcijsko mejo (LOD), naravno ozadje (BC) in ciljne vrednosti (TC), kot so jih opredelili na Nizozemskem. Opredeljevanje vrednosti za spodnjo detekcijsko mejo (LOD), naravno ozadje (BC) in ciljne vrednosti (TC) je zahtevno, zato so razlike med pristopi različnih avtorjev pričakovane. Primerjava mejnih vrednosti iz Pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o zdravstveni ustreznosti pitne vode, Ur. list RS 7/2000 z vrednostmi za spodnjo detekcijsko mejo (LOD), naravno ozadje (BC) in ciljne vrednosti (TC) pove, da bo treba sedanji način razmišljanja in vrednotenja prisotnosti ali vsebnosti indikativnih sestavin v pitni vodi v prihodnje spremeniti.

Tabela 4. Vrednosti za LOD, BC, TC in MV za podzemne vode za izbrane parametre

Parameter	LOD ($\mu\text{g/l}$)	BC ($\mu\text{g/l}$)	TC ($\mu\text{g/l}$)	MV ($\mu\text{g/l}$)
Kadmij	0,01	0,06/0,03	0,03	3
Svinec	0,1	1,6/0,02	0,1	10
Naftalen	(0,003)		0,01	
Antracen	0,0007			
Vsota polciklič. aromat. ogljikov. (PAO)	0,0004			0,2
Nitrat (NO_3)	(0,5)		25	50

Sistem merjenja in vrednotenja koncentracije spojine ali sestavine podzemne vode omogoča:

- ugotavljanje prisotnosti posameznih spojin ali kemijskih elementov na koncentracijskih nivojih, ki so med spodnjo detekcijsko mejo in vrednostjo ozadja;
- spremljanje časovnih in prostorskih trendov na koncentracijskih nivojih med vrednostjo ozadja in ciljno (ali mejno) vrednostjo.

Izvajanje in vrednotenje meritev koncentracije spojin in kemijskih elementov v podzemni vodi na zgoraj opisani način pa med drugim zahteva:

- poznavanje ničelnega stanja v podzemni vodi;
- poznavanje vrednosti za naravno ozadje;
- skrbno načrtovanje vzorčenja in meritev (dinamike in pogostosti);
- optimizirane merilne metode, validirane po sodobnih in uveljavljenih postopkih;
- uporaba uveljavljenih postopkov statistične (stopenjske ali monotone) analize trendov.

INDIKATIVNI PARAMETER

Izbor indikatorske sestavine vode in opredelitev indikativnega parametra je lahko zahtevna naloga v kolikor so to snovi, ki se pojavljajo občasno ali njihovih lastnosti ne poznamo dovolj dobro.

Indikativni parametri so lahko sestavine vode, ki se pojavljajo v koncentracijah od 0,1 do nekaj deset mg/l, na primer klorid, sulfat, aluminij, mangan, železo, nitrat, amonij/amoniak, vsebnosti snovi organske narave, fosfor.

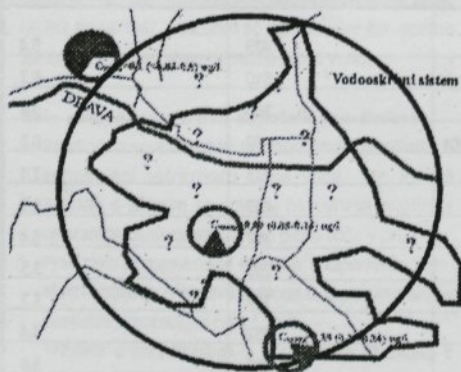
Neskončno število spojin ali zvrsti se pojavlja v pitni vodi v koncentraciji od 0,01 do 100 $\mu\text{g/l}$. Med njimi je treba omeniti nitrite, mikroelemente in njihove organske spojine (na primer živo srebro, kositer), mineralna olja, površinsko aktivne snovi (tenzidi), aktivne snovi iz pralnih sredstev (na primer nitrilotriocetna kislina-NTA), pesticide, policiklične aromatske ogljikovodike (PAO) in halogene organske spojine (na primer klorirana organska topila in trihalometani).

Sodobna zahteva glede kakovosti pitne vode je stalnost njenih lastnosti. Za vodooskrbni sistem pomeni stalnost zagotavljanje kakovosti in čistosti skozi ves vodooskrbni sistem, od vodnega zajetja do porabnika. Pri embalarani vodi so osnove za stalnost značilnosti vodnega vira, ki niso odvisne od načina in intenzivnosti črpanja ter transporta do tehnološkega obrata, primerna tehnologija (polnjenje, kakovost embalažnega materiala) ter v zaključni fazi transport in skladiščenje končnega izdelka. V nadaljevanju bomo opisali tri primere spojin ali kemijskih zvrsti, ki vsaka zase predstavlja značilni kemijski problem. Skupni problem pa je

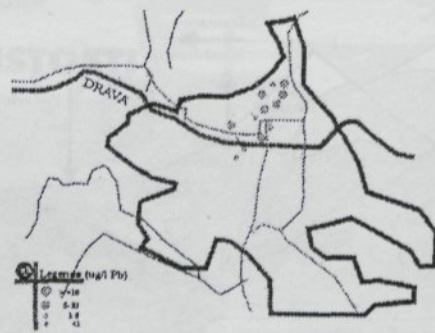
v določanju resničnih vrednosti in dinamike pojavljanja v pitni vodi.

V Sloveniji je zelo veliko pozornosti usmerjeno k pesticidom in njihovi prisotnosti v pitni vodi. Vsebnosti pesticidov so dobro poznane na vodnih zajetjih (črpališčih). Precej težje je spremljati vsebnosti pesticidov (in drugih spojin) v omrežju. Na sliki 3 je shematsko prikazan primer vodooskrbnega sistema, ki vključuje tri vodna zajetja. Njihov količinski delež vodooskrbe je 4/6, 1/6 in 1/6 in vsebnost pesticidov na posameznem vodnem zajetju 0,1 (vsota preiskovanih spojin) od < 0,03 $\mu\text{g/l}$ do 0,25 $\mu\text{g/l}$ (za primerjavo mejna vrednost za vsoto pesticidov je 0,5 $\mu\text{g/l}$). Vsebnost in porazdelitev pesticidov v omrežju ni natančno znana in zato tudi ni poznana resnična obremenjenost prebivalstva s temi nevarnimi spojinami. V okviru programa monitoringa pesticidov v pitni vodi v vodooskrbnem sistemu po določilih Pravilnika o monitoringu pesticidov v pitni vodi in virih pitne vode, Ur. list RS 38/2000 (14) bomo pridobili tudi podatke o porazdelitvi pesticidov (in drugih nevarnih snovi) v omrežju vodooskrbnega sistema.

Z uporabo inertnih materialov v vodooskrbnih sistemih se svinec pojavlja v pitni vodi le na območjih, na katerih so še ostale svinčene cevi in drugi kovinski deli (ventili), ki vsebujejo svinec. Koncentracija svinca v pitni vodi je odvisna od več faktorjev, med njimi so najpomembnejše lastnosti vode, dolžina svinčene cevi, dinamika vodnega toka in zadrževalni časi vode. Na sliki 4 je shematsko prikazano vodooskrbno omrežje z območjem, na katerem so še svinčene vodovodne cevi. Izmerjena koncentracija svinca je od < 0,1 $\mu\text{g/l}$ do 15 $\mu\text{g/l}$ Pb (za primerjavo, mejna vrednost po pravilniku za pitno vodo (6) je 10 $\mu\text{g/l}$ Pb, LOD je 0,1 $\mu\text{g/l}$ Pb, BC je od 0,02 do 1,6 $\mu\text{g/l}$ Pb, TC je < 0,1 $\mu\text{g/l}$ Pb (9)).

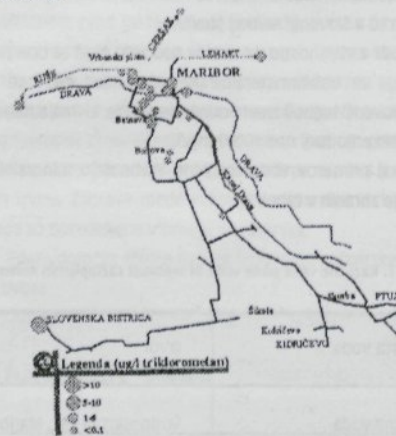
Slika 3. Shema vodooskrbnega sistema Maribora

Slika 4. Svinec v vodooskrbnem sistemu Maribora

Trihalometani (THM) nastajajo z dodajanjem klornega dezinfekcijskega sredstva vodi, ki vsebuje snovi organske narave. Ocenjene so kot zdravju nevarne snovi. Mejna vrednost je 20 $\mu\text{g/l}$ THM. TC vrednost je 6 $\mu\text{g/l}$ THM za vodooskrbne sisteme, za katere je uporaba kloriranih dezinfekcijskih sredstev edina ali začasna možna rešitev. Koncentracija THM v vodooskrbnem sistemu je odvisna od vsebnosti snovi organske narave ter od zadrževalnega časa vode v vodooskrbnem sistemu. Značilno je, da je koncentracija THM na vodnem zajetju (črpališču) majhna ali na spodnji detekcijski meji (LOD) za uporabljeno merilno metodo. Z razdaljo od vodnega zajetja se koncentracija THM povečuje in na skrajnih mestih vodooskrbnega sistema presega mejno vrednost, slika 5.

Prisotnost in pojavljanje nevarnih snovi v pitni vodi ni problem le vode iz vodooskrbnih sistemov. S podobnimi problemi se lahko srečujejo na primer tudi v proizvodnji embalarane vode, v kolikor se uporablja isti naravni vir. Poseben problem pa lahko predstavlja tudi embalažni material.

Slika 5. THM v vodooskrbnem sistemu Maribora

ZAKLJUČEK

Voda je osnovno živilo in lahko predstavlja pomemben vir vnosa zdravju škodljivih snovi v človeški organizem. Zato je prav, da človek razvija stroga merila za kakovost (in čistost) pitne vode. Sistem merjenja in vrednotenja vsebnosti škodljivih-nevarnih snovi v vodi, ki se uveljavlja v Evropi, predstavlja osnovo, na kateri oblikujemo osebni odnos do pitne vode. Onesnaženje pitne vode je problem vode iz vodooskrbnih sistemov in tudi drugih vrst pitne vode, na primer embalarane pitne vode. Predvsem je to problem onesnaženosti okolja in negativnih vplivov tehnologije kar je posledica napačnega ravnanja človeka. Človek mora zato razviti predvsem svoj kritični odnos do načina življenja.

Regijska razstava govedi v Komendi

V soboto, 7. oktobra, sta Govedorejski društvi Domžale in Kamnik v sodelovanju s Kmetijskim zavodom Ljubljana, v sklopu jesenskega kmetijskega sejma v Komendi, pripravili regijsko razstavo govedi iz domžalsko-kamniškega območja.

Kljub slabemu deževnemu vremenu so rejci na razstavo pripeljali več kot 80 krav in deset teličkov lisaste, črno-bele, rjave in rdeče cikaste pasme. Prikazan je bil rejski in selekcijski napredek v govedoreji na območju občin Domžale, Kamnik, Komenda, Moravče, Lukovica, Trzin in Mengeš. Posebej so se s teličkoma predstavili najmlajši govedorejci. Celotna populacija krav na tem območju je že več let 9.000. Od tega je v kontrolo proizvodnosti vključenih 2.417 krav. Mlečnost se je v obdobju od leta 1993 do leta 1999 povečala za 1.000 kg mleka. Povprečna mlečnost vseh kontroliranih krav tega območja je bila v letu 1999 5.322 kg mleka v standardni laktaciji. Povečala se je tudi vsebnost beljakovin v mleku za 0,26 %.

Razstava je bila ocenjevalna, v komisiji sta bila Boris Berisavljevič (Semex Alliance, Canada) in mag. Peter Kunstel iz ŽVZ Kranj. Živali sta ocenjevala v enajstih kategorijah. Nagrade so bile podeljene za prve tri uvrščene živali, pri rjavi in rdeče cikasti pasmi pa za prvi dve uvrščeni živali. Najboljše živali v vseh kategorijah so bile nagrajene z zvonci. Razstave so se udeležili tudi povabljeni gosti, župani občin pokroviteljic in takratni minister za kmetijstvo gospod Ciril Smrkolj.

V organizacijo in izvedbo razstave je bilo vključenih več kot 270 ljudi, 57 rejcev, 18 članov pripravljalnega odbora, vse ostalo pa so bili ljudje, ki so sodelovali pri pripravi razstave, predstavitvi živali ali v samem programu razstave.

Rezultati regijske razstave govedi Komenda 2000

Krave lisaste pasme, mlečni tip: 1. Liza, rejec Anton Kavka, Brdo, 2. Roza, rejec Ivan Vesel, Češnjice pri Moravčah, 3. št. 23, 1407948, rejec Marjan Oražem, Krtina; krave lisaste pasme, kombinirani tip: 1. Mona, rejec Franc Capuder, Spodnje Prapreče, 2. Sinica, rejec Franc Kosec, Križ; mlajše krave lisaste pasme: 1. Brenta, rejec Matija Zadrgal, Komenda, 2. Riža, rejec Matija Barlič, Peče, 3. Lara, rejec Zdravko Kržan, Žeje; telice lisaste pasme: 1. Beba, rejec Franc Capuder, Spodnje Prapreče, 2. Zarja, rejec Janez Berlec, Podhruška, 3. Srna, rejec Jože Cerar, Spodnje Koseze; starejše krave črno-bele pasme: 1. Mina, rejec, Filip Grabar, Zgornji Motnik, 2. št. 84, 1416561, rejec Alojz Černivec, Radomlje, 3. Hoja, rejec Janez Hribar, Brdo pri Ihanu; mlajše krave črno-bele pasme: 1. št. 9723 1579723, rejec Alojz Černivec, Radomlje, 2. Rina, rejec Rafael Žebaljec, Podhruška, 3. št. 81, 1544412, rejec Janez Sivec, Radomlje; telice črno-bele pasme: 1. 5168 1765168, rejec Alojz Černivec, Radomlje, 2. Beta, rejec Julij Orehek, Žeje, 3. št. 5184 1765184, rejec Janez Sivec, Radomlje; krave rdeče cikaste pasme: 1. Pika, rejec Janez Berlec, Podhruška, 2. Jagoda, rejec Ivan Šiebir, Bistričica; starejše krave rjave pasme: 1. Dana, rejec Franc Šimenc, Zgornje Stranje, 2. Sova, rejec Vilko Smrečnik, Perovo; mlajše krave rjave pasme: 1. Beba, rejec Matej Ložar, Mala Loka, 2. Valda, rejec Janez Gabršek, Češenik; telice rjave pasme: 1. Linda, rejec Edl Cerar, Dob, 2. Liska, rejec Slavko Hribar, Bel; šampion razstave: mlajša krava črno-bele pasme pod št. 9723 1579723, rejca Alojza Černivca iz Radomelj.

Janez Ocepek, inž. kmet.

ZDRAVJE IN LEPOTA

Večkrat k zdravniku, krajši čas v bolnišnici

Ljubljana, 20. oktober 2000; izšel je Letopis Zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana s statističnimi zdravstvenimi podatki ljubljanske regije za leto 1999. Zavod s svojo dejavnostjo pokriva območje, kjer v 38 občinah živi blizu 600 tisoč prebivalcev oziroma 30 odstotkov vsega prebivalstva v Sloveniji. V Letopisu so zbrane tudi nekatere zanimive primerjave zdravstvenega stanja prebivalstva v obdobju od 1989. do 1999. leta.

Število prebivalcev v ljubljanski regiji se v zadnjih desetih letih ni bistveno spremenilo, vendar na zavodovem Centru za socialno medicino ugotavljajo, da se je za dobrih 30 odstotkov znižalo število živorojenih otrok, od 7927 v letu 1988 na 5384 v letu 1999, delež umrlih pa se je povečal za dva odstotka. Nataliteta je v tem obdobju padla iz 13,3 na 9 na 1000 prebivalcev in je nižja kot v razvitih evropskih državah (Nemčija 9,7; Nizozemska 12,2; Norveška 13,9 - podatki so za leto 1996, vendar se zelo počasi spreminjajo). Med najpogostejše vzroke smrti sodijo bolezni srca in ožilja, novotvorbe in poškodbe. Število nasilnih smrti ostaja skorajda nespremen-

jeno, največ je somorov, zmanjšalo pa se je število umrlih v prometnih nesrečah.

Analize desetletnih rezultatov kažejo, da se je za dober odstotek (na 5,3) povečal delež oseb, zdravstveno opravičenih od dela na dan, kar pomeni, da je vsak dan v letu opravičenih z dela več kot 14 tisoč delavcev.

V zadnjem desetletju je na območju zdravstvene regije Ljubljana za 15 odstotkov upadlo število bolniških postelj, za 25 odstotkov se je zmanjšalo skupno število bolniških oskrbnih dni v bolnišnicah. V tem času se je zmanjšala tudi ležalna doba v bolnišnicah, in sicer z 10 na 8 dni. Število obiskov pri zdravniku v osnovni zdravstveni dejavnosti pa se je od leta 1991 do 1999 povečalo za več kot 30 odstotkov.

V Centru epidemiologije ugotavljajo, da se je število prijav obolelih zaradi nalezljivih bolezni v ljubljanski regiji v letu 1999 v primerjavi z letom prej zmanjšalo z 10823 na 10246. Najpogostejše prijavljene nalezljive bolezni so bile norice, sledijo jim črvesne nalezljive bolezni in lymfska borelijoza. Medtem ko je v zadnjem letu upadlo število obolelih za noricami in škrlatinko, pa so v velikem porastu črvesne bolezni (salmoneloza, kapilobakterioza) in lymfska borelijoza. Zavod je prejel relativno nizko število prijav bolezni, proti katerim izjavo obvezno cepljenje. Beležijo tudi primere importiranih bolezni (malarija, zlatenica A, črvesne okužbe...), v letu

1999 pa so prijavili 26 epidemij nalezljivih bolezni, med katerimi so bile najpogostejše črevesne okužbe. Center epidemiologije opravlja tudi redna izobraževanja o higienskem minimumu, v preteklem letu na 4015 oseb.

Zavod razpolaga s podatki za sisteme za oskrbo z vodo, ki oskrbujejo skoraj 186 tisoč prebivalcev, kar predstavlja tretjino vseh prebivalcev v regiji. Pod nadzorom drugih zavodov so ljubljanski vodovod ter vodovodi v Domžalah, Kamniku, Horjulu in Idriji, manjši delež pa predstavljajo tisti, ki imajo zagotovljeno individualno oskrbo z vodo ali so vezani na sistemem brez nadzora. Za redne mikrobiološke preiskave so odvzeli več kot 2000 vzorcev pitnih vod. Med njimi je bilo 27 odstotkov neustreznih, črevesne bakterije kot znak zanesljivega fekalnega onesnaženja so ugotovili v 16 odstotkih odvzetih vzorcev. Redne mikrobiološke preiskave vzorcev vode, odvzetih iz malih sistemov (ki oskrbujejo do 1000 prebivalcev), so pokazale, da je bilo ka 44 odstotkov odvzetih vzorcev neustreznih.

V Zavodu za zdravstveno varstvo Ljubljana so v letu 1999 na vseh segmentih povečali obseg storitev povprečno za več kot četrtino, kar je v skladu s krepitvijo koordinacijske vloge zavodov, ki jo predvideva "Plan zdravstvenega varstva Republike Slovenije". Tako so na področju higiene živil opravili kar za 70 odstotkov več pregledov (1350), odvzeli za tretjino več brisov (5167) in za dobrih 20 odstotkov več vzorcev živil (896), v Centru za epidemiologijo pa so proti gripi cepili dva in pol krat več ljudi.

CENTER SOCIALNE MEDICINE

Poročilo Centra socialne medicine

METODOLOGIJA

Statistika ni le obveznost evidentiranja, zbiranja, urejanja, obdelovanja in posredovanja statističnih podatkov in informacij, temveč tudi objavljajna rezultatov statističnih raziskovanj. Zdravstveni statistični letopis zdravstvene regije Ljubljana 1999 prinaša rezultate v predpisani vsebini in obliki za preteklo leto, priobčeni so tudi demografski in vitalno statistični podatki ter nekateri kazalci za spremljanje gibanja izbranih pojavov po posameznih dejavnostih zdravstvenega varstva za daljše časovno obdobje.

Statistična raziskovanja v zdravstvu so določena s programom raziskovanj za vso državo. Vsa so trajna in se opravljajo vsako leto. Za raziskovanja v zdravstvu v vsej državi je pooblaščen Inštitut za varovanje zdravja RS, za območje zdravstvene regije Ljubljana pa Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana. Vsa raziskovanja izvajajo po predpisanih metodoloških načelih in statističnih standardih, med slednjimi je največji in nacionalnega pomena Mednarodna klasifikacija bolezni, poškodb in vzrokov smrti (v rabi je že X. revizija), ki jo uporabljajo vse članice Svetovne zdravstvene organizacije in omogoča mednarodno primerljivost podatkov o morbiditeti in mortaliteti.

Sicer je zdravstveni statistični sistem zasnovan pretežno po priporočilih Svezovne zdravstvene organizacije. Čeprav zbirajo podatke in informacije o posamezniku, ki je bil v stiku z zdravstveno službo, enota opazovanja ni posamezna oseba, temveč en zaključen primer obravnave, kar pomeni, da je lahko posamezna oseba, če je bila med letom večkrat obravnavana, zajeta v sistem kot več primerov. Posameznik ima lahko več bolezni hkrati (poškodbe, zdravstveni problemi), toda statistično raziskava zajame eno samo glavno diagnozo, ki jo med vsemi izbere lečeči zdravnik. Vsa ta in še številna druga predpisana metodološka načela je potrebno upoštevati tudi pri interpretaciji statističnih podatkov in informacij.

CENTER SOCIALNE MEDICINE

Povzetki iz Letopisa

Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana je opazoval zlasti obdobje v letih 1991 do 1999. To je čas velikih družbenih sprememb, ki so na področje zdravstva prinesle zasebno zdravniško prakso. Ta se je najbolj množično začela pojavljati v letih 1993 in 1994 in še vedno narašča, čeprav počasneje. Danes je na območju ljubljanske zdravstvene regije že preko tristo zasebnih zobnih ambulant, okoli sto specialističnih, prek šestdeset splošnih in šest zasebnih ambulant medicine dela, prometa in športa. V tem času je prišlo do znatnih sprememb na področju dejavnosti medicine dela, prometa in športa, tako vsebinskih kot formalnih. Dejavnost, ki se je v preteklosti zelo razvila, je nekako razpadla. Kurativno delo, ki ga opravlja, je opredeljeno kot dejavnost splošne medicine in se v tem okviru statistično tudi prikazuje. V letu 1988 je bilo v tej dejavnosti zaposlenih 105 zdravnikov, ki so opravili preko 400 tisoč delovnih ur; v tej dejavnosti je bilo zabeleženih skoraj 400 tisoč vseh obiskov, od tega prek 30 odstotkov preventivnih. V letu 1999 je tu le še 40 zdravnikov, ki so opravili okoli 65 tisoč delovnih ur, prikazanih je bilo le okoli 100 tisoč obiskov pri zdravniku, od tega 80 odstotkov preventivnih.

Spreminja se struktura prebivalstva

Od leta 1991 ostaja število prebivalcev na območju zdravstvene regije Ljubljana praktično nespremenjeno - malo pod 600 tisoč. Spreminjala pa se je starostna struktura prebivalstva, in sicer pada odstotni delež otrok (v starosti 0 - 6 let) od 9 na 7 odstotkov, pada tudi kontingent šolarjev in mladine (7 - 18 let) od 19 na 15 odstotkov, večja pa se delež starih nad 65 let od 11 na skoraj 14 odstotkov vsega prebivalstva.

Nataliteta pada

Nataliteta je od leta 1989 padla, in sicer od 13,3 na 9 (na 1000 prebivalcev) v zadnjem letu, kar je za spoznanje ugodnejše od državnega povprečja, ki se giblje od 12,7 do 8,8. Je pa nižja od natalitete v nekaterih razvitih evropskih državah, npr. v Nemčiji (9,7), Nizozemski (12,2) in Norveški (13,9) - podatki so za leto 1996.

Stopnja umrljivosti ostaja enaka

Stopnja umrljivosti se vse od leta 1988 na našem območju praktično ni spremenila in je v zadnjem letu (1999) 8,8 kar je nižje od državnega povprečja, ki je 9,6 (Nemčija 10,8; Nizozemska 8,9; Norveška 10; - podatki so za leto 1996). Naravna posledica prikazanega gibanja natalitete in mortalitete je padanje naravnega prirasta prebivalstva, ki je v letu 1999 le 158.

Glavni vzroki smrti so bolezni srca in ožilja

Med vzroki smrti so že desetletja po pogostosti na prvem mestu bolezni srca in ožilja, na drugem novotvorbe, sledijo jim poškodbe - vsi trije vzroki so v letu 1999 povzročili skoraj 76 odstotkov smrti. Med nasilnimi smrtmi je največ samomorov - v letu 1999 jih je bilo 171 (120 moških, 51 žensk). Od leta 1988 se število vseh nasilnih smrti na 100 prebivalcev giblje od 94 do 74 v zadnjem letu, v državi pa od 98 do 83; število iz leta v leto niha. V vseh letih je število samomorov na 100 tisoč prebivalcev pod slovenskim povprečjem in se giblje od 28 do 29 (Slovenija od 32 do 30), nihanja med leti so majhna. Morda je le nakazana tendenca k upadanju števila smrtnih nesreč v prometu, ki se v regiji gibljejo od 24 v letu 1990 na 17 v letu 1999 (Slovenija v istem obdobju od 25 na 18) na 100 tisoč prebivalcev.

Število bolniških postelj upada

V bolnišnični dejavnosti v vsem obdobju pada število bolniško oskrbnih dni - index 99/88 je 75, povprečna ležalna doba je padla od 10 na 8 dni, padlo je tudi število bolniških postelj, in sicer za 15 odstotkov (Slovenija za 9 odstotkov) - vse to ob praktično nespremenjenem številu zdravljenih bolnikov v bolnišnicah ljubljanske zdravstvene regije - vsega prek 100 tisoč na leto.

Obiski pri zdravnikih v osnovni zdravstveni organizaciji naraščajo

Število vseh obiskov pri zdravniku v osnovni zdravstveni dejavnosti (zdravstveno varstvo otrok, šolskih otrok in mladine, žensk, splošna medicina in medicina dela, prometa in športa skupaj) se je od leta 1991, ko jih je bilo 2,6 milijona, povečalo na 3,5 milijona v letu 1999 - torej za prek 30 odstotkov. Na enega prebivalca so v prvem opazovanem letu prišli 4,4 obiski, v letu 1999 pa že skoraj 6. Od leta 1991 se je število vseh obiskov pri specialistu povečalo za 50 odstotkov: od 1,3 obiska na prebivalca na 2 v zadnjem letu. Vseh obiskov pri zdravniku v ambulantni, na primarni in sekundarni ravni skupaj, je bilo zadnje leto (1999) prek 4,5 milijonov, kar pomeni skoraj 40-odstotno povečanje od leta 1991. Tako se je povečalo število vseh obiskov pri zdravniku na enega prebivalca od skoraj 6 na 8 obiskov (Slovenija 6,8; Madžarska 18; Nemčija 6,4; Avstrija 6,2 in Švica 11 - podatki so za leto 1998).

Na prvem mestu so bolezni dihal

Opazovali smo gibanje ugotovljenih bolezni in stanj v osnovnih dejavnostih zdravstvenega varstva na primarni ravni od leta 1980 do 1996. Gre za šestnajstletno obdobje, ko je bila v rabi MKB-IX. Po pričakovanju so v vsem obdobju na prvem mestu kot najbolj pogosto obravnavane bolezni dihal. Vsako leto je približno polovica vseh obravnavanih diagnoz postavljenih pri otrocih in šolarjih. Tudi v dejavnosti splošne medicine so na prvem mestu s 30 odstotki vseh obravnavanih diagnoz. Na drugem mestu so v splošni medicini bolezni kosti in gibal s 13, sledijo bolezni srca in ožilja z 10 in bolezni živčevja in čutil z 8 odstotki.

Odstotek zdravstveno opravičenih izostankov od dela se nekoliko povečuje

Tudi med vzroki začasno nezmožnost za delo so po pogostosti bolezni dihal na prvem mestu - 22 odstotkov od vseh primerov v letu 1999. Sledijo t. i. socialni dejavniki s skoraj 23 odstotki (samo nega družinskega člana 17 odstotkov) in nato poškodbe z 11 odstotki od vseh. Čeprav so bolezni dihal med najpogostejšimi, je njihovo zdravljenje kratko - povprečno 10 dni na en primer. Tudi nega družinskega člana je kratka - povprečno okoli 7 dni. Največ dni zdravljenja na en primer terjajo novotvorbe - blizu 90 dni. Zanimivo je, da je povprečno trajanje zdravljenja enega primera zdravstveno opravičene odsotnosti z dela zaradi poškodbe pri delu znatno daljše od trajanja poškodbe izven dela, in sicer je pri prvih 42 dni, pri drugih pa le 34. Od leta 1991 se je nekoliko povečal odstotek zdravstveno opravičenih od dela na dan od 4 na 5,3 odstotke v letu 1999. To pomeni, da je vsak dan v letu na našem območju opravičenih z dela 14.300 delavcev, v vsej Sloveniji pa skoraj 40 tisoč. V tem obdobju se je povprečno trajanje zdravljenja na en primer podaljšalo od 18 na 21 koledarskih dni in je v vsem obdobju za spoznanje - en dan - daljše od državnega povprečja. Tudi obremenitev na enega zaposlenege raste od 15 dni (v letu 1991) na preko 19 dni (v letu 1999).

Pri poškodbah pri delu ni sprememb

Od leta 1996 je bilo vsako leto prijavljenih nekaj manj kot 8 tisoč poškodb pri delu. Od teh je 80 odstotkov takih, ki so se pripetile na delovnem mestu, ostale pa na poti na in z dela ter na službenem potovanju. Ves čas je približno enako število poškodb na službeni poti, 4 do 5 odstotkov. Zanimivo je, da se približno dvakrat več poškodb pripeti na poti na delo kot z dela. Moški se pri delu skoraj 1,5-krat več poškodujejo kot ženske. Sicer je na območju zdravstvene regije Ljubljana zaposlenih okoli tisoč, kar je več kot 35 odstotkov vseh zaposlenih v državi v letu 1999.

CENTER EPIDEMIOLOGIJE

Poročilo Centra epidemiologije

Najpogostejše prijavljene nalezljive bolezni v ljubljanski regiji (v letih 1997, 1998 in 1999)

	1997	1998	1999
norice	4888	4627	3894
črevesne nalezljive bolezni neznane etiologije*	1213	1024	1119
Lymska borelijoza	1046	675	867
škrlatinka	1305	1142	570
mikrosporijaza ("mačja bolezen")	382	349	550
garje	312	282	292
šen	226	308	282
salmoneloze*	157	253	389
kampilobakterioze*	126	159	294
rotavirus*	189	238	170

*črevesne bolezni

Med najpogostejše prijavljenimi nalezljivimi boleznimi so bile na prvem mestu bolezni dihal, sledile so črevesne nalezljive bolezni in vektorske nalezljive bolezni, ki jih prenašajo insekti. V primerjavi s prejšnjimi leti se je največ, za približno 40-odstotno rast obolelih za "mačjo bolezen" mikrosporijo (zelo nalezljiva kožna glivična bolezen, ki se prenaša prek stika s potepuškiimi mačkami).

V letu 1999 je Center epidemiologije prijavil 26 epidemij nalezljivih bolezni. Prevladovala so epidemije črevesnih okužb in zastrupitve s hrano, v enem izmed ljubljanskih vrtcev pa so odkrili tudi epidemijo škrlatinke in akutnih respiratornih infektov dihal.

Antirabični dispanzer-največ poškodb povzroči pes

(ambulanta za obravnavo oseb, ki so bile v stiku s potencialno steklimi živalmi)

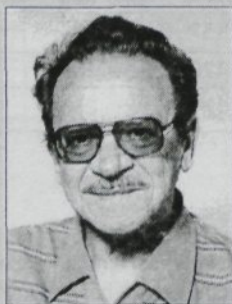
V letu 1999 so v antirabičnem dispanzerju obravnavali skupaj 936 oseb. V 187 primerih so opravili cepljenja proti steklini po izpostavljenosti okužbi. Ta cepljenja so bila najpogostejša v poletnem času. Glavna povzročitelja poškodb sta bila pes (v 138 primerih) in mačka (v 27 primerih), med živalmi pa so bili tudi dve opici, polh, sova, netopir, podlasica in jež. Pred izpostavitvijo okužbi so cepili 106 oseb, med njimi največ študentov veterine in gozdarstva.

Bistveno več cepljenj proti gripi

V primerjavi z letom 1998 so v letu 1999 opravili bistveno več cepljenj proti gripi (2695), kar je za dva in polkrat več kot leto prej, zmanjšalo pa se je število cepljenj proti davici in tetanusu. Kemoprofilakso (zaščita z zdravili) proti malariji je prejelo 217 oseb, ki so potovale v države, v katerih je večja nevarnost okužbe z malarijo.

ZAHVALA

*V 69. letu nas je po težki bolezni
zapustil naš mož, oče,
stari ata in tast*

JOŽE ZALOKAR

*Iskreno se zabvaljujemo
govornikoma
ter vsem, ki so mu darovali cvetje
in sveče
ter ga pospremili na njegovi
zadnji poti.*

Še enkrat hvala.

Njegovi

ZAHVALA

*Ob smrti dragega moža, atija,
brata, dedka in strica*

ANTONA RIHTARJA

*Iskreno se zabvaljujemo sorodnikom,
prijateljem, sosedom, znancem in
sodelavcem za pisna in ustna sožalja,
darovano cvetje in sveče.*

*Zabvaljujemo se tudi dr. Tomažu
Mušiču za izkazano skrb in pomoč v
času njegove bolezni.*

*Hvala tudi gospodu Kerinu za lepo
opravljen obred, pevcem Mengeškega
zvona za sočutno zapete pesmi in
vsem, ki ste ga pospremili na njegovi
zadnji poti.*

*Hvala vsem, ki ga boste ohranili v
lepem spominu.*

*Žena Jelka,
bčerkI Irena in Neva z družinama*

*Ni smrt tisto, kar nas loči
in življenje ni, kar druži nas,
so vezi močnejše,
brez pomena zanje
so razdalje, kraj in čas.*

V SPOMIN

*Mineva leto dni,
odkar je gospod poklical
v novo življenje*

VIDO STOPAR

(6. 6. 1920 - 11. 2. 2000)

*Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo
obranili v lepem spominu.*

*Hvala tudi vsem, ki obiskujete njen
grob, prižigate sveče in ji
poklanjate lepe misli.*

Bog pa naj potrdi njena dobra dela.

Vsi njeni

V SPOMIN

Zadnji januarski dan

pred tremi leti je bil

usoden za mnoge.

Med njimi je bil

tudi najin dragi sin

BLAŽ TRPLAN

Za vedno naju je zapustil

5. februarja 1998.

Vsem,

*ki ga obranjate v svojem spominu,
ki obiskujete njegov prerani grob,
mu prižigate lučke in prinašate cvetje,
iskrena buala.*

Mami Mojca in oči Jože TRPLAN

ZAHVALA

OB SMRTI DRAGEGA MOŽA,

OČETA IN DEDKA

LJUBOMIRA SVITLICA

*Se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so sočustvovali z nami,
darovali cvetje in sveče,
ter nam kakor koli pomagali
v težkih trenutkih.*

*Posebej pa se zahvaljujemo
dr. GABRIJELI KOVAČ,
zdravstvenem osebju bolnice
DR. PETRA DRŽAJA,
članom društva ZVEZE BORCEV,
posebej g. ZIBELNIKU,
pevcem KRANJSKEGA KVINTETA,
vsem prijateljem in sorodnikom -
posebej MIROSLAVU STOJANČIČU,
ter vsem, ki ste ga pospremili
na njegovi zadnji poti.*

Njegovi:

žena ANA, sinova DUŠAN in SAVO

VIDEO STOP

**Slovenska 28, Mengeš
Telefon: 7238 988**

Novosti v videoteki Stop:

1. **Nepopisan list**, slovenski mladinski, Tanja Ribič, Borut Veselko
2. **Onstran tišine** (From Beyond), nemški, drama, Sylvie Testud
3. **Glasba iz druge sobe** (Music From Another Room), angleški, ljubezenski, Jude Law
4. **Mi nismo angeli** (Mi nismo angeli), jugoslovanski, komedija, Nikola Kojo, Miki Manojlovič
5. **Dogma**, ameriški, satira, Matt Damon, Ben Affleck, Selma Hayek
6. **Slam** (Udarec), ameriški, drama, Saul Williams, Bony Malone
7. **Nebeška vaba**, jugoslovanski, komična drama, Nebojša Glogovac, Nikola Kojo
8. **Tango**, argentinski, drama, nominacija za Oskarja in Zlati globus za tuji film
9. **Trije za tango** (Three To Tango), ameriški, ljubezenska komedija, Neve Campbell, M. Perry
10. **Žena astronauta** (The Astronaut's Wife), ameriški, triller, Johnny Depp
11. **Sneženi dan** (Snow Day), ameriški, komedija, Chevy Chase, Mark Webber
12. **Obala** (The Beach), ameriški, pustolovski, Leonardo di Caprio, Tilda Swinton

**ŽUPNIJSKA KARITAS
MENGŠ**

Trdinov trg 8 • Telefon: 01 7238 977

**Pisarna in skladišče sta odprta
ob petkih od 16. do 18. ure.**

ŽR: 50120-620-149-1301110-134/98

mali oglasi • mali oglasi

- **NEMŠČINA** - instrukcije nudim
tel.; 7237- 240 , 041/ 452 - 459
KRISTAN URŠKA, Cankarjeva 5, Mengeš
- V varstvo na dom sprejem dva otroka,
odlični pogoji.
tel.; 7238 - 234
- Iščemo zanesljivo in fleksibilno osebo
za varstvo enoletnih dvojčic in hkrati za
pomoč v gospodinjstvu.
Dod. inf. po tel.; 729 - 1286, Mengeš

DAME IN GOSPODJE, LEPO POZDRAVLJENI! KOT VSAKO LETO BOMO TUDI LETOS IZBRALI NAJBOLJ POVPREČNEGA MENGŠANA! KANDIDATE NAPROŠAM, DA STOPIJO NA ODER IN SE PREDSTAVIJO!

SEM FRANC ŠPOHTELC, PO POKLICU KMET. NA GOBAVICI PASEM BACKE! IMAM TUDI ENO KRAVO, AMPAK JE NORA! PO DRUŽINSKI TRADICIJI VSAKO POPOLDNE ZAIDEM V GOSTILNO! MOJE ŽIVLJENJSKE SANJE SO, DA BI IMEL DOBRE VILE!

SEM ZLOBNI ZLOBNI ZLOBEC. POKLICNO SE UKVARJAM S POBEGI IZ ZAPOROV, ROPANJEM, IZSILJEVANJEM IN UGRABITVAM LJUDI. SEM TER TJA SEVEDA OROPAM TUDI KAKŠNO BANKO! V PROSTEM ČASU RAD PREBIRAM POEZIJO. V POKOJU BOM ŽIVEL V KAKŠNEM OD STROGO VAROVANIH ZAPOROV!

SEM ZMAGO ZMAGA, DIREKTOR VELIKEGA PODJETJA. PROSTI ČAS RAD PREŽIVLJAM Z DRUŽINO. VSAK DAN VSAKEGA DRUŽINSKEGA ČLANA PRESENETIM S DARILOM. SEVEDA VSAK TEDEN TUDI DARUJEM VELIKE VSOTE DENARJA V DOBRODELNE NAMENE. V ŽIVLJENJU SE NISEM POIZKUSIL ALKOHOLNIH PIJAČ!

MMNM MNMNN. MN NNMNMN
MNMNNN MMM MN.. MNMNM,
MNN MNN MNN, MM MMMNMN
MM NMNM MMM, MN NM
MM! MNM:
MNN, MN, MM
MNMNMNM? MN?!!
MMMM!!

IN TU SO REZULTATI NAJBOLJ POVPREČEN MENGŠAN JE FRANC ŠPOHTELC. DOBIL JE 528 GLASOV. DRUGI JE S 504 GLASOV MMNM MNMNN, TRETJI JE S 112 GLASOV ZLOBNI ZLOBNI ZLOBEC, ZADNJE MESTO PA JE Z ENIM GLASOM ZASEDEL ZMAGO ZMAGA.

Rak

Astrološko svetovanje, terapije in tečaji.

horoskop

od 25.01. do 25.02.

planetarij

d.o.o.

Ljubljanska 91, 1230 Domžale, Slovenija - Europa
tel./fax: +386 61 713-654, GSM: +386 41 713-619
THE AFFILIATION STATUS WITH MEDICINA ALTERNATIVA
THE OPEN INTERNATIONAL UNIVERSITY FOR
COMPLEMENTARY MEDICINES

OVEN 21.03. - 20.04.

Končno boste lahko uresničili svoje želje, ampak po potrebnem hitro delovati. Odpira se na vseh področjih in to bo za vašo aktivno naravo, kot obilje na rano. Novi projekti vas bodo prisilili, da razširite svoje posle in, da spremenite in dopolnite svoj kader. Po dolgem času finančne suše je sedaj vse odprto. V ljubezni bodo manjši nesporazumi, a ne rešujte jih s trmo in dolgim nosom. Malo več pozornosti posvečajte svojemu zdravju in ne čakajte zadnjih pet minut.

BIK 21.04. - 20.05.

Po dolgih dveh letih nenehnega odpovedovanja in čakanja je vaša potrpežljivost na koncu. Sedaj lahko zadihate s polnimi pljuči in planirate svojo poslovno strategijo. Finančno se počasi odpira, a šele po aprilu mesecu aktivno lahko sklepate nove posle, menjate službo, da razmišljate o dodatni izobrazbi. Ljubezen je nekoliko bolj naglašena in ne hitite nič ne boste zamudili. Rešujte stare zadeve v medsebojnih odnosih. Najdite svoj način sproščanja nemirnosti in napetosti.

DVOJKA 21.05. - 21. 06.

Vaše želje in plani se bodo počasi začeli odvijati naprej. Ne hitite, vse je odprto za počasno in preudarno delovanje. Vi bi želeli razrešiti zadeve že včeraj, ampak bodite bolj potrpežljivi. Planirajte in počasi zgradite svojo finančno konstrukcijo. Medsebojni odnosi so dobri, saj se znate prilagoditi vsakemu tipu ljudi. V družinskih odnosih je vse umirjeno in samo negujte to stanje naprej. Ne pretiravajte preveč, najdite čas za počitek.

RAK 22.06. - 22.07.

Naj vas ne bo strah sprememb, ki so pred vami. Če želite menjati službo je prišel pravi čas. Vsaka sprememba vam bo zelo godila. Na sedanjem delovnem mestu bo nekaj problemov in se ne skrbite, če bo trajalo nekaj časa, da se umiri. Skušajte narediti začetne korake, da sanirate stare dolgove. Zamere med prijatelji vas boljijo, ampak držite se le resnice. Družina vam je na prvem mestu, zato izkoristite ves prosti čas za njo. Prehladi in viroze.

LEV 23.07. - 22. 08.

Včasih se vam zdi, da so vam vsa vrata zaprta ampak ni potrebno razmišljati tako črno. Če samo tri mesece in vseh težav bo konec. Naenkrat bodo vsa vrata odprta in bodite pripravljeni v popolni bojni opremljeni. Imate še dovolj časa, da naredite bojni plan in krenete v akcijo. Finančno boste mogli najti kakšen tuj kredit in vse bo rešeno. Strah je odveč. Stres in napetosti so pustili posledice na vas in medsebojne odnose. Ukrepajte po srcu. Previdno s pritiskom.

DEVICA 23.08. - 22. 09.

Verjetno ste do sedaj imeli dosti časa za razmišljanje, tehtanje in pospravljanje, zato je čas, da se kaj naredite. Vedno želite sto procentov varne naložbe, posle in odnose. To je lepo ampak težko, ker vam vedno nekaj uhaja iz rok. Čas je za dokončanje izobraževanja, za nabiranje novega znanja in izkušnje. Ne bodite tako togi in zamerljivi v medsebojnih odnosih. Veliko dejanje je oprostiti in se pogovoriti. Trma ne pelje nikamor. Pozor, uredite prehrano in kontrolirajte kri.

TEHTNICA 23.09. - 22.10.

Nezaupanje in svoje sposobnosti vam včasih vzame možnost in sposobnost odločanja. Ne dovolite, da vas to zmede na poti do cilja. Imate visoke cilje, a za njih je potrebno včasih prestajati nesporazume, kreganja in nezadovoljstva. Ko se sprostite, vse se bo odprlo. Denar bo začel pritekati od tam kjer ste že mislili, da ne bo nič. V ljubezni je malce napeto, zato ne dražite partnerja brez potrebe. Pazite na prehlade in urinarni trakt.

ŠKORPIJON 23.10. - 21.11.

Položaj kateri držite je malce v nevarnosti. Ne dovolite, da govorice in neiskrenost do podreta. Bodite trdni in vztrajni pri svojih delovnih in odločitvah. Zamerljivost do prijateljev vam še dodatno otežuje razreševanje problemov. Pomlad je začetek razreševanja in odpiranja, zato imajte več potrpljenja. Skrbijo vas finance, ampak se bodo razrešile v prihodnjih mesecih. Pazite na ljubosumje in svoj osti zbadajoči jezik. Kakšen zdravniški pregled bi bil dobrodošel.

STRELEC 22.11. - 20. 12.

Napetosti in vaše nezadovoljstvo se stopnjujeta, ampak potrebno je še malo počakati, če vedno ni ugoden čas za velike spremembe. Počakajte dober mesec in potem naprej proti svojemu cilju. Finančno je zlata sredina. Sedaj razrešujete medsebojne odnose, prijateljske, družinske in seveda poslovne. Pogovor je najboljša opcija. Kmalu začenja nova ljubezen trkati na vaša vrata zato bodite pripravljeni. Izkoristite prosti čas in družinsko pojdite na zasluženi dopust.

KOZOROG 21.12. - 19.01.

Vdihnite s polnimi pljuči in pojdite v nove zmage, katere bodo zasidrane na zdravih temeljih. Nekateri posli in vaš odnos niso bili korektni, zato skušajte po popravilu kolikor se da. Finance včasih niso vse, če nimate mirno vest. Plačilo pride vedno na koncu. Novo posli in neomejene možnosti se vam odpirajo, ampak ne glejte samo številke. V ljubezni so manjše napetosti. Odločite kaj je najboljša za vas in razrešite se in druge. Več počivanja in spanja se priporoča.

VODNAR 20.01. - 18.02.

Vsaka sprememba je potrebna, ne glede kako boste to uspeli razumeti in razrešiti. Preveč ste dajali na pretekle igrivke in malce zaspali. Sami imate občutek, da ste sami za vse, da so vas zapustili... to je samo prehodno obdobje. Rešujte tiste zadeve katere so najbolj vroče, ostalo bo počakalo bolj ugoden čas. V partnerskih odnosih nekaj skriple in vas spravlja v dvom in obup. Soočite se z resnico in s seboj, rešitev je pred vami in v vama. Krepite imunski sistem.

RIBI 19.02. - 20. 03.

Velike odločitve in spremembe glede posla pustite za bolj ugoden čas, v drugi polovici leta. Nič vam ne bo ušlo, samo je potrebno malce več volje in samozavesti. Bodite prepričani v tisto kar počnete in napake iz preteklosti se ne bodo ponovile. Če pogledate nazaj zadnjih sedem let in vidite kaj ste vse naredili in koliko stvari se je spremenilo, lahko si brez slabe vesti samo čestitate. Vse prihaja na svoj normalni rit razvoja. Iščite notranji mir in srečo, ki je v vas že prisotna, samo jo zbudite...

Nagradna križanka

Gesla, ki jih boste dobili ob rešitvi tokratne križanke, pošljite na naslov: Uredništvo glasila Mengšan, Slovenska c. 30, 1234 Mengeš, do 10.2.2001. Sreča bo med poslanimi pravilnimi rešitvami izbrala tri nagrajence, ki bodo prejeli nagrade **Medic Canon, Glavičeva ul. 11, Mengeš**, in sicer:

1. nagrada: elektronski organizator
2. nagrada: tehnični kalkulator
3. nagrada: majica

Pravilna rešitev decembrske križanke je bila:
"RAČUNOVODSKE STORITVE, NEPREMIČNINE"

Žreb je izmed številnih poslanih pravilnih odgovorov nagrade naklonil:

1. nagrada: Breda MARTINČIČ, Murnova 14, 1234 Mengeš;
2. nagrada: Francka TROBEC, Veselovo nabrežje 1/B, 1234 Mengeš;
3. nagrada: Tomaž KRALI, Trdinov trg 10, 124 Mengeš.

Izžrebani nagrajenci naj se dogovorijo s podjetjem
Karo Inženiring d.o.o., Slovenska c. 24, Mengeš,
o izvedbi nagrade.

MEDIC

Canon

nova tel. št.: 01/ 72 30 983

nova fax. št.: 01/ 72 37 007

SESTAVIL MARKO BOKALIČ	BRUŠENJE ŠPIČENJE	REC. PREDMET	DRUGO IME KRAJA SV. ANTON PRI KOPRU	HRVAŠKI NOG. KLUB IZ VELIKE GORICE	SPIEL- BERGOV VESOLJ- ČEK	VIDNI PLINI PRI GORENJU	IGRALKA COLLINS	AKTIVEN EROPSKI VULKAN
ČELO SKUPINE								
BENEŠKI NAJEMNI- ŠKI VOJAK KONJENIK								
VOLNENA TKANINA ZA PLAŠČE UMAZANKA (ZANIČ.)					BRITAN- SKI OTOK JADRAN. OTOK			
						OZNAKA NEAPLJA		
						PREBI- VALEC NAS- PROTNE POLOBLE	ZVIJANJE	ALEK- SANDER ZORN
RAČUN. OBLIKOV. MATEVŽ BOKALIČ	PRIPRAVA IZ VZMETI ZA TELES- NO VADBO	O NJEJ JE POSTAVIL TEORIJO EINSTEIN	TRDNJAVA V TEKSASU (WESTERN)	NORA ZABAVA OB TECHNO GLASBI		GLASBENI INTERVAL PISEC ESEJEV		
DRŽAVNO PREMO- ŽENJE				FANT, KI SE VPAD- LJIVO VEDE			POSTOJNA	ZAPOREDJE ZNAKOV PREISKO- VALEC
ZIDARSKO ORODJE, OMETAČA				REŽISER- KA VARDI TRAVA DRUGE KOŠNJE		AM. IGRA- LEC (BRAD) MEDLIJSKO POROČILO		ANDREJ VELKAVRH
SPOMENIK V OBLIKI LOKA NA STEBRIH					RAZJEDA- NJE TAL NIKOLA TESLA			
FILOZO- FIRANJE, RAZGLAB- LJANJE						DEL PESNITVE STAROGR. PESNIK Z LEZBOSA		
ŠPRINTER BOLDON			ATEK IZRAEL. PARLA- MENT		SENZOR DVE VRSTI LJUDI ZA SPREJEM KOGA			KOSILO, OBED ALKOHOL V VINU
NIKEJ		KSENIJA VIDALI PRAVO- SLAVNA PODOBA		NACE ŠUMI		OBLIKA STAVČNE ZVEZE NADUHA		
REKA V BELORU- SIJI IN LATVIJI				BREZDO- MOVINEC, APOLID			SOSEDI ČRKE V MUSLIM. BOG	
NEKD. NEM. HITROSTNA DRSALKA (KARIN)			EDVARD ZITNIK	ZELO DOLGO ČASOVNO OBDOBJE, ERA	IGRALNA KARTA NEZADOST- NA OCENA			
AM. PRED- SEDNIK MED VOJNO (FRANKLIN)						NOSILNOST LADJE OLJNATA SUROVINA ZA BARVILA OSVOBOD. FRONTA		
							SREDIŠČE SEVERNE NIGERIJE	
KRADLJIVEC				BRUŠENA STEKLENA POSODA			MENGŠAN	AMER. REŽISER ASHBY

VELE

prijeten nakup

pri nakupu

otroških oblačil

blagovne znamke

Montefiore®
Happy Years

od 26. januarja
do 2. februarja

ZARJA MENGEŠ

tel.: 01/7237 044

BLAGOVNICA

VELE DOMŽALE

tel.: 01/1218 100

OTROŠKA

MODA KAMNIK

tel.: 01/8397 252

15 % GOTOVINSKI POPUST